

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izjava vseh dan avtor izjavni modelje in praznike.

Inserti veljajo: petostopenjski peti vrsta enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 30—
pol leta	13—		
četrt leta	6-50	za Ameriko in vse druge dežele:	
na mesec	2-30	celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 8.

Delegacije.

Dunaj, 2. maja.

Tudi danes zavzema hrvaško vprašanje v razpravi avstrijske delegacije največ prostora. Debatata je tako narasla, da se kratko zasedanje danes ne more zaključiti, še le jutri popoldne se bo vršilo glasovanje o proračunskem provizoriju ter izmenjavanja nuncijev, nakar bo predsednik odgodil zasedanje do jeseni.

Vsi govorniki, ki so se danes oglasili k besedi, so se največ pečali s Cuvajevim režimom, od govora do govora se je poglobljalo zanimanje in vidno je rastlo spoznanje. Spoznanje, da Cuvajeva diktatura ni dogodek efermernega značaja, ki bo enkrat odpravljena, zopet pripustila restitutio in integrum ter ostala v politični zgodovini monarhije epizoda, temveč da je uvedba Cuvajevega komisarijata z enim sunkom razvila veliko vprašanje državnoopravne sestave habsburške države.

»Komisarijat na Hrvaškem je porušil pravne temelje dualizma, padel je sistem, ki deli državo med dva privilegirana naroda,« je vzkljnil včeraj dr. Čingrija. In prof. Spinčić je danes te besede morda še krepkeje podčrtal: »Dualizem je mrtev, počit je prostal!«

Dodala v zmislu tega prepričanja so položili danes posamezni govorniki prst na ono tajno skrivnost, ki tiči v besedi trializem. Spoznali so, da je ni zadeve, ki bi mogla biti za celo monarhijo pomembnejša in — usodnejša, kakor je jugoslovansko vprašanje. V interesu procvita države na zunaj in na znotraj se mora to vprašanje rešiti in sicer na način, ki bo zadovoljil osemstotimilijonski narod, kateri straži južne meje monarhije, kateri pa je tudi most za politične in gospodarske stike države z velikim problemom Balkana in bližnjega Vzhoda sploh.

Med splošnim odobravanjem je mogel danes princ Schwarzenberg poudariti, da se trialistično vprašanje ne da utopiti v — košu za papir, kakor se je nedavno zaničljivo izrekel grof Khuen-Hedervary, temveč, da je nastala doba, ko se mora vsak resen politik prijeti baviti z novoureditvijo državnoopravne stave monarhije. Vprašanje postaja od dne do dne aktualnejše, treba se ga je

lotiti, da nas ne preseneči, da nas ne najde nepripravljene ter ne vrže monarhije v krizo, ki bi mogla biti pogubna. Zastopnik konservativnega visokega plemstva je prepričevalno poudaril, da se morajo baš naši državniki lotiti cele zadeve, mesto da jo omalovažujejo — ali pa celo že v naprej — odklanjajo. Neumljivo je, da novi minister za Bosno in Hercegovino ne pojmuje, da je zlasti dosedanje razmerje anektiranih provinc nevdržljivo ter se proglašajo za nasprotnika trializma v trenutku, ko se vedno bolj upravičeno zahteva, da bodi Bosna zastopana v delegaciji, kar pomenja tudi v državno-pravnem oziru — trializem.

To visokopolitično vprašanje ne zgine več s pozorišča. Pred obličjem cele Evrope je avstrijska delegacija po svojih najodličnejših govornikih priznala potrebo revizije celega državnega ustroja.

Nikdar, kakor v teh dneh, pa ni bila vsa ničemnost, notranja lažnjivost in brutalnost onega naroda, ki si je prigoljufal naslove viteštva in ustavovernosti, tako do kosti razkrinkana.

Del prof. Spinčić je v izvrstno koncipiranem govoru obračunal s sistemom, ki tlači kakor mora že desetletja narod hrvaški, mori njega kulturni, gospodarski in politični razvoj, ter kuje ono ljudstvo, ki slovi od nekdanj kot najvernejše državi in dinastiji, v šuženjske verige.

Spinčićeve besede, njegovih dokazi in argumenti so padali kakor kladivo po črvivi sohi madžarskega bleska . . .

Prof. Masaryk, princ Schwarzenberg, Némec, Klofač, dr. Kramar so v jako ostrih besedah obsodili madžarsko politiko ter poudarili nje nevarnost za notranji in zunanji razvoj monarhije. Dr. Kramar je pokazal Madžarom, kako more udariti bič, ki ga danes vihtijo nad banovino, nje same. Ogrski ministrski predsednik smatra, da se komisarijat zlagaja z ogrsko ustavo, pomnijo naj Madžari, da se more enkrat dinastija poslužiti istega sredstva proti njim samim. Če je diktator v Zagrebu mogoče, mora biti mogoče tudi v Budimpešti! Le da se takrat nikdo ne bo usmilil Madžarov! Napravilo je mogočen vtisk, ko je dr. Kramar ognjevit zaklical: Končajte najstrašnejši zločin, ki je bil kdaj izvršen na državi in dinastiji, ne uropajte sivega

vladarja ljubezni in zaupanja njegovih narodov!

Debatata v avstrijski delegaciji vpliva na Madžare skrajno razburljivo. V ogrski delegaciji se že danes padale prav ostre besede proti vmešavanju in grof Apponyi je izgubil menda pamet, ko je pozival vse »dobromislečce«, naj se ne dajo prevrati, temveč naj se sklenejo v trdno bojno falango proti državi in dinastiji nevarnim elementom — na Hrvaškem. Madžarskemu šovinistu je dal prof. Spinčić najboljši odgovor s tem, da je dokazal, da se na Hrvaškem ni zgodilo prav ničesar nezakonitega, da pa je baš madžarska vlada od nekdanj kršila pogodbo, zakone, da je ona prava sovražnica ogrsko-hrvaške nagodbe in bi bilo torej po naukih ogrskega ministrskega predsednika treba nad njo proglašiti izjemno stanje . . .

Madžarom grozi še vedno nevarnost, da odkloni naša delegacija njihove sklepe kot nelegalne. Dr. Čingrijev tozadevni predlog se nahaja v finančnem odseku in suspenso ter visi kakor Damoklejev meč nad ogrsko delegacijo.

Za jutri je pripravljen osem govornikov, seja prične z ozirom na to, da zboruje dopoldan plenum državnega zbora, še le popoldan ob 3. ter potraja gotovo do poznih večernih ur.

V naslednjem spopolnujemo, oziroma končujemo brzojavno sejno poročilo:

Po knezu Schwarzenbergu je govoril, kakor že omenjeno, češki socialni demokrat Némec, ki je poudarjal, da je naši monarhiji popolnoma nemogoče spraviti svojo rento v inozemstvu, zlasti na Francoskem, pod streho, med tem ko ekspozice topla naglašajo, kako prijateljsko je naše razmerje s Francijo. Iz ekspozice ni čisto nič spoznati, kam prav za prav hoče naša politika. Tudi državnoopravno razmerje med monarhijo in med Bosno je popolnoma nejasno. Vemo samo, da imamo skupnega finančnega ministra, ki vlada kakor kak podkralj.

Češki agrarec Sedlak je rekel, da zavida ministra grofa Bechtolda zaradi njegovega optimizma, ki ga je pokazal v svojem ekspoziciji. Vaznejše kakor pomnožitev armade bi bilo uzadovoljenje vseh narodov monarhije.

»In sedaj začnem takoj svoj prijateljski posel. Nerodni ste, dragi moj . . .«

Obotavljala se je, nato je vprašala: »Ali smem odkritosrečno govoriti?«

»Prosim.«
»Popolnoma?«
»Popolnoma.«

»Torej! Obiščite vendar gospo Walter, ki vas zelo čista, in glejte, da se ji prikupite. Tam imate priliko za svoje poklone, čeprav je poštena ženska, zapomnite si, popolnoma poštena. O, tudi pri nji ni niti misliti na . . . na golomišenje. Bolje za vas, če se daste češče videti. Vem, da imate pri listu še sedaj precej skromno mesto. A nič se ne bojte, vse svoje urednike sprejemajo z enako dobrotnostjo. Ubogajte me in pojdite tja.«

Nasmehoma ji je dejal: »Hvala lepa, vi ste angel . . . moj angel-varih.« — Potem sta govorila o tem in onem.

Ostal je dolgo, ker je hotel pokazati, kako je vesel, da more biti pri nji; in pri slovesu je vprašal še enkrat:

»Torej velja: prijatelja sva.«

»Velja.«

In ker je bil zapazil, kako ji je bil prej všeč njegov poklon, je brenkil še enkrat na isto struno:

»In če bi kdaj ovdoveli, se že sedaj priporočam.«

Potem je naglo odšel, da se ne bi utegnili jeziti.

Govor delegata Kiofača smo priobčili že včeraj med brzojankami.

Profesor Spinčić

je poudarjal, da sta dualizem in trozveza najhujše zadelo Hrvatov. Pri sklepanju avstro - ogrske nagodbe niso Hrvati sodelovali, a pozneje je hrvaški sabor to nagodbo pripoznal in sklenil ogrsko-hrvaško nagodbo, ki je pokazala vzrok velikih bojev, kajti na eni strani ni bila pravilno sklenjena, na drugi strani pa se je Madžari ne drže. V ogrsko-hrvaški nagodbi ni ne ene važnejše določbe, ki bi je ne bili Madžari že potepali. V diplomu o kronanju je bila Hrvatov zagotovljena integriteta njihovih dežel, a Dalmacija še vedno ni združena s Hrvaško in Slavonijo, Istrva, Bosna in Hercegovina pa tudi ne. V nagodbi je Hrvaški zajamčena ustavnost in je določeno, da je ban satoru odgovoren. Tudi bi moral sator zborovati najmanj tri mesece na leto in bi moral biti sklican tri mesece po razpustu. Toda sator ne more bana poklicati na odgovor, ker sator ne zboruje. V zadnjih petih letih je zboroval vsega skupaj komaj dva meseca. Po določbah ogrsko-hrvaške nagodbe bi morali biti nastavljeni Hrvati tudi pri centralnih uradih, a to se ne zgodi, pač pa nastavlja vlada na Hrvaškem, zlasti pri železnica, Madžare. Po zakonu je na Hrvaškem uradni jezik hrvaščina, a na železnica in poštah se uraduje vse bolj madžarsko. Hrvati smejo tudi v skupnem državnem zboru govoriti hrvaško, a kakšne ovire so jim delali, ko so to poskušali. Tudi na ogrskem denarju zastopajo Hrvate, ravno tako pri imenovanju škofov in vseučiliških profesorjev. Prejšnji ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary ni bil samo šef vlade, nego je vodil tudi dva resorta in je fungiral kot minister za Hrvaško ter je tako Hrvatov pripravil ob njihovega zastopnika v ministrstvu. Vse banove predloge mora pasirati hrvaško ministrstvo, ki jih predloži cesarju, v zadnjih letih pa je polno takih predlog, ki so imele že predsankcijo in bile od satora sprejete, obležale v miznici ministrstva za Hrvaško. To se je zlasti godilo, ko je bil minister Josipovich, ki je zdaj zopet imenovan za ministra. (Delegat Lang: Kaj ta ni Hrvat?) Vzgojen je na Ogrskem in se skoro nič ne razlikuje od drugih Madžarov.

Uradna Ogrska trdi večkrat, da mora prispevati k izdatkom za Hrvaško. Po § 29. nagodbe bi se morali voditi posebni izkazi o dohodkih Hrvaške in po § 28. bi se morali računski zaključki predložiti saboru. To pa se ne zgodi. Zaključki so bili zadnjič predloženi leta 1905. Hrvaška je odškodovana, ker se ji je odtegnilo mnogo dohodkov, nasprotno pa naložilo bremena, ki jih ni dolžna plačati. Skupni državni zbor dovoljuje vsako leto investicije, za katere mora tudi Hrvaška plačevati, ki pa od teh investicij nič ne dobi. Na Ogrskem regulirajo vode in morajo tudi Hrvati za to plačevati, na Hrvaškem pa morajo Hrvati na lastne stroške vode regulirati. Ravno tako se godi pri zgradbi cest. Železnice zidajo na Ogrskem na vse strani, Hrvati morajo zanje plačevati, a sami ne dobe ne železnice skozi Liko, ne progice od Krapine do štajerske meje. Tarifni sistem daje madžarskim firmam velike prednosti, Hrvati jih niso deležni, tako, da z Madžari ne morejo konkurirati. Vse gre na to, izstradati in odreti Hrvate. Zato ga skoro ni Hrvata, ki bi ne zahteval finančialne ločitve od Ogrske. 43 let obstoji ogrsko - hrvaška nagodba. Madžari jo krše neprestano in porabljajo vsa sredstva proti tistim, ki branijo pravice Hrvaške. Ban Cuvaj je faktično suspendiral ustavo še predno je bil uveden komisarijat. Cuvaj je hotel hrvaški narod izzvati, a narod se je premagal in ni dal nobenega povoda za imenovanje komisarija. Vzlic temu je bil imenovan, morda v dokaz, da nimajo Hrvati na Dunaju nobenega prijatelja. Komisarijat je nasilnost in maščevanje. Če se po zadnjem Lukacsevemu govoru dobi še kak Hrvat, ki bi podpiral Lukacsev regim ali ostal nevtralen, zasluži splošno zaničevanje. Tudi grof Pejačević se je oglašil v ogrski delegaciji proti avstrijskim Hrvatom, ki se bore za pravice Hrvaške. Hrvati se čutijo kot celota, kar trpe v eni deželi, se čuti tudi v drugi. Značilno je, da konfiscira Cuvaj govore v delegacijah. Sedanjim razmeram na Hrvaškem in v južnih deželah sploh je treba na vsak način konec narediti.

Hrvaški narod je treba z izpolnitvijo njegovih pravic zadovoljiti. Samo tako se da narediti konec opravičenemu vznemirjenju Hrvatov in ogorčenju vsega civiliziranega sveta. S tem bo pridobila tudi mo-

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Prvi del.

(Dalje.)

Osupnil ga je vse bolj ton nego besede, in vprašal je: »Kako to?«
»Zato, ker je nepotrebnost, in to takoj od kraja vsakemu namignem. Da ste mi povedali že prej svojo bojazn, bi vas bila potolažila in vas nasprotno prosila, da prihajate čim pogosteje.«

»Da, ko bi človek lahko ukazoval svojim čustvom!«

Obrnila se je proti njemu: »Prijatelj moj, zaljubljen človek je zame izbrisan iz števila živih ljudi; poidi-jotil se je, pa kaj samo poidi-jotil, postal je nevaren. Z ljudmi, ki me ljubijo, ali vsaj tako trde, prekinem vsako intimno občevanje, prvič, ker me dolgočasijo, potem pa, ker se mi zde sumljivi, kakor razdražen pes, ki bi utegnil steči. Zato jim odredim moralno karanteno, dokler jim bolezen ne preide. Zapomni-te si to. Dobro vem, da vam ljubezen ni nič drugega, nego neke vrste slast, dočim bi bila meni neke . . . neke vr-

ste . . . duševno obhajilo, ki ga možka vera ne pozna. Vi razumete njeno črko, jaz duh. Ampak . . . pogledite mi dobro v obraz . . .«

Ni se več smehljala. Lice ji je bilo mirno in hladno in rekla je s poudarkom na sleherni besedi: »Jaz vam ne bom nikdar, nikdar metresa, razumete? Zatorej je popolnoma brez koristi, bilo bi celo slabo za vas, če bi ostali pri tej želji . . . In sedaj, ko je . . . operacija končana . . . ali hočete, da bova prijatelja, dobra prijatelja, ampak prava prijatelja, brez vsake misli za bregom?«

Uvidel je, da bi bil vzpričo te odločnosti vsak poskus jalov. Zato se je mahoma prostodašno odločil, in vesel, da si je pridobil to žensko za zaveznico v življenju, ji je podal obe roki:

»Vaš sluga sem, gospa, kakor vas bo volja.«

Čutila je v glasu iskrenost njegove misli in dala mu je svoji roki.

Poljubil jih je, drugo za drugo, in, dvignivši glavo, je priprosto dejal: »Bogme, da sem našel tako ženo, kot ste vi, s kakim veseljem bi se bil oženil z njo!«

To pot je bila ganjena, ta beseda ji je godila, kakor vedno ženskam pokloni, ki jim gredo do srca, in vrgla mu je nagel in hvaležen pogled, pogled, ki nas ženskam usužni.

Potem, ko ni našel prehoda za nadaljno konverzacijo, je izpregovorila z mehkim glasom, položivši mu prst na laket:

cerkven stražar, debela meča v belih nogavicah, in je nosil na sijajni obleki zlate gumbje in škrlatate naviške, sta kazala oba vhoda lice bogatega in sijajnega doma.

Vzprejemnice so bile v prvem nadstropju; vanje si moral skozi predsobo, opeto s stenskim preprogami in portijerami. Dva služabnika sta dremala na stolihi. Eden je vzel Duroyev svršnik, drugi palico, odprl neka vrata, stopil par korakov pred gosta, se potem odmaknil, ga pustil mimo sebe in zaklical njegovo ime v prazno sobo.

Mladi mož se je zbežal oziral na vse strani, kar zapazi v zrcalu zbrano družbo, ki se mu je zdelo, da sedi zelo daleč. Najprej se je zmotil v smeri, ker ga je zrcalo zmešalo, potem je prekoratil še dva prazna salona, da je prišel v nekaj budoarček, opet z modro svilo z zlatimi žebli; tam so se štiri dame polglasno razgovarjale pri okrogli mizi, na kateri je stal čaj.

Ceprav si je bil pridobil za časa svojega bivanja v Parizu in posebno v svojem reporterskem poklicu, vsled katerega je imel neprestane stike z uglednimi osebami, dokaj sigurnosti, je čutil Duroy nekoliko zadrege, ker je moral tako vstopiti in prehoditi vse te prazne salone.

Zajecjal je: »Gospa, dovolil sem si . . .« in je iskal z očmi gospodinje.

(Dalje prihodnja.)

narhija na ugledu. Prvi korak mora storiti skupna vlada, zlasti minister cesarske hiše. (Živahno odobravanje!)

Nemški liberalci dr. Lecher je ministru zunanjih del dal predjem na zaupanje, se zavzemal za zvezo z Nemčijo in polemiziral proti Masarykovim izjavam glede prestolonaslednika.

Dr. Kramar

je rekel, da ekspozice — hvala Bogu — ni nič novega povedal. Če je v zunanji politiki kaj novo, je to navadno neprijetno. V cilju zunanje politike, kakor jih je označil minister, se strinja pač vsa delegacija, glede metode pa so nazori različni. Minister je za temelj naše politike označil zvezo z Nemčijo. Morda bi bilo bolje, če bi se o vseh naših zunanjih razmerah govorilo hladneje in ne s tako pretiranimi besedami. Bili smo vendar že 15 let v zvezi z Nemčijo, ko smo zvedeli za Bismarckovo tajno zvezo z Rusijo in proti nam. Tako iskrene solidarnosti, kakor jo je popisoval minister, pač ni. Ta zveza je kakih 40 let stara. Kot nositeljci zveze imenujejo dinastiji. Do leta 1879. se Hohenzollernom pač ne more očitati, da so gojili kako tradicionalno prijateljstvo do Avstrije in Habsburžanom se ne more očitati tradicionalne naklonjenosti do Prusov. Tudi se ne sme reči, da so Avstriji in Nemčiji vsi cilji politike skupni. Kaj imamo v svetovni politiki iste cilje, kakor Nemčija? Ali smo v maroškem vprašanju na istem stališču? Ali imamo kake interese na Kongu in ali nam je res tako prijetno, da gradi Nemčija bagdadsko železnico? Ali je bila mar skupnost interesov vzrok, da nas je Nemčija polagoma izpodrinila na Balkanu in da se je polastila delnic avstrijske orijentske železnice, ki smo jih dobili s tako silo in težavo ter nas potem iz uprave ven vrgla? Velikih besed torej ni treba. Zveza ima en smoter, ki ga vsi priznavamo, ohranitev miru. In morda bi nagla sprememba v zvezah bila največja nevarnost za mir. S tega stališča smo prišli tudi mi do spoznanja, dač nimamo simpatij za zvezo z Nemčijo, da je načelo quieta non movere morda edino realnopolitično načelo in da je tudi v našem interesu, se ga držati. Na Italiji se vidi, kako koristno je za državo, če ni popolnoma zanesljiva. Vse drvi za Italijo. Minister Bechtold se je trudil posnemati ministra Sazonova glede toplega soda. Prepričevalna pa njegova izjava niso bila. Da je iz kondolenčne brzoglavke markija di San Giuliano sklepal na nostrano utrujenost zveze, je to pretirano, neskrbno. Malo manj trdnjav ob meji bi to bolje dokazalo. Vendar upamo z ministrom, da pride do miru med Italijo in med Turčijo. A ni treba, da smo tako silno človekoljubni in tako živahno želimo, naj bo krvoprelitja konec. Italijani se namreč do skrajnosti varujejo. A vojna dela vso Evropo nervozno. Zlasti se je bati, da Rusija ne bo mirno gledala, če bi se italijansko brodogradništvo prikazalo v Bosporu. Kajti v tem slučaju ne bodo Bolgari ostali mirni. In kaj bodo storili Srbi in ves Balkan? Imeli bomo evropsko vojno, naj jo hočemo ali ne. Upati je, da bodo velevalisti pripravili Italijo do tega, da opusti izlete v Dardanele, kakor je opustila izlete v Albanijo. Ost, okoli katere se suče naša zunanja politika, je razmerje z Rusijo. Od tega je odvisna ohranitev miru. Izjave ruskega ministra zunanjih del niso bile posebno tople, in vsled

tega tudi ne izjave našega ministra zunanjih del. Mi smo vedno rekli: Če hočete imeti trozvezo, imajte jo, a poiščite vsaj protitežo v dobrem razmerju z Rusijo, da si ohrani monarhija svobodo gibanja. S tega stališča smo obžalovali način aneksije. Aneksijo smo odobraval, a bali smo se, da bo način izvedbe slabo vplival na naše razmerje z Rusijo. In nismo se motili. Otročje bi bilo prikrivati, da je razmerje med Avstrijo in Rusijo neprijazno. Treba je imeti oziroma občutljivost na eni in na drugi strani. Naši diplomati pa jih nimajo, ker so vajeni delati kabinetsko politiko. Če hoče imeti Avstrija dobre odnose z Rusijo, je ne sme dražiti in ne sme delati Slovanom sovražne politike. To ne velja samo za Rusijo, nego tudi za jugoslovanske države. Politika, ki se dela na Hrvaškem, je nevarna. Ne za Hrvate, ker ti jo bodo prestali, ampak za celo monarhijo. Avstrijska politika napram Jugoslovanom je bolna na notranji neresničnosti. Ministri vedno pravijo, da žele balkanskim narodom najbolje. A kako naj ti narodi verjamejo takim besedam, če vidijo, da se njihovim bratom v Avstriji tako godi, da strmi nad tem ves svet. Nobena politika ni tako nevarna, kakor politika, ki izgleda kot hinavščina. Govoriti sladko, doma pa delati z ljudmi, kakor se godi na Hrvaškem, tako ne gre. Kdo bo verjel v dobrohotnost do slovenskih narodov, če se z najzvestejšim narodom, s Hrvati, tako dela. In ti so še katoličani, kar jih močno veže na katoliško dinastijo. Če se s katoliškimi Hrvati tako ravna — kaj naj potem pričakujejo pravoslavni narodi na Balkanu? A najhuje je, da so v to stvar zapletli cesarjevo osebo. Ta gospod, ki vlada zdaj na Hrvaškem, se imenuje kraljevski komisar. Če bi se imenoval Lukacev ali Khuenov komisar, bi se ne bila posebna nesreča. A da se na tak način v ljudski duši vzbuja sovraštvo proti osebi kralja, to je zločin, storjen na kroni in na dinastiji. Neodpustljivo je, da je ogrska vlada zlorabila konstitucionalno mišljenje cesarjevo. Madžari pravijo, naj se ne vrtikamo v to zadevo. Saj te politike ne plačajo samo Madžari, ampak mi jo plačamo s svojo trgovino, s svojim ugledom, s svojimi simpatijami, ki jih uživamo, to hudodelsko politiko. Zato ne trpimo, da bi se nam reklo, da se nimamo vrtikati v to stvar. Ta stvar briga nas ravno toliko, kakor Madžare. Mi smo Madžare dosti dolgo štiti in z našim denarjem in z našo krvjo branili njihovo državo.

Tako priljubljeni Madžari niso več, da bi si sami mogli vzdržati državo sredi med narodi, ki jih vsi sovražijo. In kaj se Ogrska ni vrtikala v avstrijske razmere? Grof Andrasy je vrgel Hohenzollernov sistem, in ogrska politika je imela tak vpliv pri nas, da so se pri nas kar bali vzbuditi nezadovoljnost Madžarov. Tudi mi imamo pravico, preiskati, če vlada na Ogrskem ustavnost. Prepovedujemo si ugovor, da bi ne smeli govoriti o hrvaških razmerah. Mi nismo za to tukaj, da štimo madžarske nasilnosti. Srbi in Hrvatje ne zahtevajo nič drugega, kakor da naj se jih ne madžarizira, naj se jih finančno ne izsesava in gospodarsko ne uničuje. Ali je to zahteva, ki se sme kaznovati z odpravo ustave? Ni še večer vseh dnevo. To ne more biti, da bi majhen narod, kakor so Madžari, brez kazni teptal vsako pravico. Kar so storili na Hrvaškem, seboše krvavo maščevalo. Če se sme

po madžarskem naziranju imenovati kraljevskega komisarja v namen, da služi nasilni šovinistični politiki madžariziranja in gospodarskemu izkoriščanju, če se sme po nazoru madžarskih državnikov ustava počeptati, — kaj pa bodo rekli Madžari, če bo v interesu dinastije, monarhije in v interesu ugleda našega vladarja v varstvo naših življenjskih interesov na Balkanu prišel kralj, komisar na Ogrsko, ne da bi pogazil narod, kakor na Hrvaškem, nego da bi naredil konec početju gospodstva željne klike, da bi dal pošteno svobodo vsem narodom in vrstam tudi madžarskega naroda, skratka, da bi naredil konec razmeram, radi katerih sovražni Madžare ves svet. Če bi se na vse to, kar so Madžari storili nemadžarskim narodom, odgovorilo na tak način, bi ne protestirali nikjer proti temu, kjer imajo še kaj srca za pravico in svobodo. (Dr. Šusteršič: Apponyi bi imel govor!)

Da, Apponyi bi imel govor — pa samo v Ameriki in to bi nič ne pomagalo. — Včeraj je bil na Hrvaškem celo neki telegram našega predsednika zaplenjen. Seveda so bili konfiscirani tudi govori hrvaških delegatov. Če bodo te razmere še trajale, nismo v stanu, delati kako politiko v Orijentu. Gospodje tam doli hočejo zopet konstruirati kako veleizdajstvo. A čas je, enkrat preiskati, kdo so pravi veleizdajci, ali če ni veleizdajstvo, da se zvesti hrvaški narod na tak način žrtvuje madžarski politiki. Razmere so nevzdržljive. Bati se je tudi konsekvenc v Bosni. Prva dolžnost bosanske uprave je, z absolutno pravičnostjo v Bosni in Hercegovini pokazati, da hoče drugače vladati, kakor se godi na Hrvaškem in na Ogrskem.

Govoril je potem še delegat Stapiński, vojni minister Aufenberg pa je odgovarjal na neko interpelacijo.

Prihodnja seja bo jutri.

Italijansko - turška vojna.

Dardanele.

V informiranih krogih zatrjujejo, da ni zahtevala Turčija nikakršnih garancij in jih tudi ni dobila. Vendar ni podcenjevati dejstva, da se vleče skozi razmotrivanja italijanskega časopisja kakor rdeča nit, da se Italija nikakor ne mara odreči pravici forsirati Dardanele, t. j. proreti do Carigrada, da pa v tem trenutku na tako akcijo ne misli.

V naslednjem prinašamo besedilo turškega odgovora na posredovanje velesil.

Turška nota.

Cesarski vladi pač ni treba šele na to spominjati, da se je že od začetka vojne neprestano trudila dokazati svojo naklonjenost za mir zlasti s tem, da je ponudila Italiji v provincijah Tripolitani in Benghasi take udobnosti, ko jih je bilo mogoče spraviti v sklad s turško suvereniteto in integriteto teh pokrajin. Kar se tiče Italije, ki je hotela zavzeti provincijo, katere je bila le slabo zvezana s cesarstvom, je ta že prvi trenutek, ko je izkrcala vojaštvo, izrekla, da hoče to provincijo anektirati. Italija pač ni pomislila, in to je edina opravičba pred Evropo in zgodovino, da bijejo v Tripolitani in Benghasiju ravno tako turška srca, kakor v kaki drugi provinciji in da bi bil naravnost samomor, če bi zahtevale velesile, da si amputira Turčija tako del svoje dežele. Italija se

je tako prepričala, da ima premagati od prvega svojega nasilnega koraka sem, tisoče zaprek, tako da ima italijanska vojska še danes v posesti samo ona pristanišča, kjer je pred 7 meseci izkrcala svoje vojaštvo. Italijanska vlada se je lahko že do sedaj prepričala, da je odtrganje teh dveh provincij od drugega turškega cesarstva popolnoma nemogoče in da to ni odvisno niti od moči kake stranke ali pa od eksistence kake vlade v Turčiji. To izvira iz višjih in splošnih vzrokov in nobena turška vlada ne more privoliti, niti izrecno niti molče, da spusti iz rok te provincije in zapusti svoje hrabre branitelje. Tako postopanje bi tudi izkazalo v celih državah velikanski preobrat, ki bi ogrožal notranji mir in še bolj zamotat mednarodni položaj, obenem pa tudi onemogočil izvedbo take akcije. Posledice takega postopanja bi naravnost nasprotovale cilju prijateljskih velesil, ker bi ne ohranilo miru.

Če se tedaj Italija zaveda resnosti spornega vprašanja, ter bi še nadalje vztrajala na tem, da zasede te provincije, in jih zahteva za sebo, dočim jih niti ni zavzela, in če bi hotela Italija celo vzdržati proglašitev aneksije, bi tako postopanje še bolj onemogočilo mir in rešitev problema.

Cesarska vlada sprejema posredovanje velesil, toda že sedaj izjavlja, da ne bo nespornostimljenja, da ji je mogoče začeti s pogajani le, če imajo ta za podlago resnično in nedotaknjeno priznanje suverenih pravic sultanovih, če se Italija izrecno odpove aneksiji turških provincij Tripolitani in Benghasiji ter se zaveže, da odpočije vse svoje čete. Ker nobena druga rešitev tega vprašanja ne more storiti, da prenehajo sovražnosti, je cesarska vlada prepričana, da bodo velesile upoštevale naše zahteve.

Dardanele odprte.

Turški ministrski svet je sklenil Dardanele zopet odpreti za trgovske ladje. Seveda je treba najprej odstraniti mine, kar bo trajalo brez dvoma tudi več kakor en dan.

Dva tedna so bile Dardanele zaprte. 18. aprila je naznanila turška vlada velesilam, da ne pusti več ladij skozi morsko ožino. Ta odredba je bila neposredna posledica turške akcije pred vhomom v morsko ožino. Admirala Presbitero in Viale sta hotela izzvati turško vojno brodogradništvo. Začel se je boj z zunanjimi utrdbami. Končno je odplulo italijansko brodogradništvo. Začela so se pogajanja med velesilami na eni in med Italijo in Turčijo na drugi strani. Pred vsem sta bili v ospredju teh pogajanj Anglija in Rusija in končno se jima je posrečilo, — ne brez vpliva zadnjega ekspozice avstrijskega zunanjega ministra grofa Berchtolda, — doseči otvoritev Dardanel.

Otomanska vlada je sklenila odpreti Dardanele za nevtralni trgovski promet pod istimi pogoji, kakor pred zatvoritvijo. Nevtralne ladje morajo imeti na krovu pilote, ki jih popeljejo skozi morsko ožino. Ožina bo odprta, kakor hitro bodo mine odstranjene. Samoobsebi umevno je, da si pridruže otomanska vlada pravico, morsko ožino zo-

pet zapreti, če to zahtevajo okolnosti.

Ta sklep turškega ministrskega sveta je naletel na živahno opozicijo vojnega in mornariškega ministra ter notranjega ministra. Najbrže bo promet skozi Dardanele prost šele pojutrnjem. Odprta pa bo vožnja skozi Dardanele samo po 4 ure na dan.

Italijansko brodogradništvo.

Kakor poročajo uradna turška poročila, so videli predvčerajšnjem dve italijanski vojni ladji v bližini otoka Kosa v Arhipelu.

Kakor poročajo iz Aten, se turška vlada mrzlično trudi, da je pripravljena za eventualne napade italijanskega vojnega brodogradništva na obali Egejskega morja. Mornarica ima dan na dan vaje za polaganje min in torpedov s čimer upa Turčija napraviti italijanskemu brodogradništvu veliko škodo. Na Rodu je 2300 turških vojakov s 4 gorskimi topovi pripravljenih na italijanski napad.

Kakor poroča »Sabah« iz Tunisa, je zagnal vihar italijansko oklopnico »Re Umberto« pri Zuari na skale ter se je oklopnica potopila.

V Afriki.

»Lokalanzeiger« priobčuje pismo kot mrtvega razglašenega Enver beja na nekega berlinskega prijatelja. Pisma kažejo, da Enver bej upa na zmago. »Vem«, pravi v svojem pismu, »da je za Italijane moja glava velike vrednosti, poceni je pa ne bodo dobili.« V drugem pismu piše: »V nekem boju so izgubili Italijani dva stotnika in več častnikov. Dva, ki sta pada, sta imela v žepih mnogo denarja. To pot nisem poslal denarja italijanskemu vojnemu ministrstvu, marveč na podlagi najdenih pisem direktno rodbinam, ker doslej nisem dobil od ministrstva potrdila, da je prišel denar rodbini v roke. Premirja 15 dni, ki ga zahtevajo Italijani, ne morem za svojo osebo dovoliti, ker Italijani ne prenehajo napadati turških obmorskih mest. Sedaj imam brzoglavno zvezo z Egiptom in Tunisom. Dobra poročila dobivam iz Benghasije. Javna dela ne počivajo. V par dneh bo dogotovljena nova cesta, ki bo vezala oba moja vojaška oddelka. Velesilam se ni treba truditi za mir, tu se bomo bojevali naprej.

Vtisk ekspozice grofa Berchtolda.

Splošni vtisk, ki ga je napravil ekspozice grofa Berchtolda, je zelo zadovoljiv.

V Londonu zlasti je zadovoljil konservativni mirni ton ekspozice. Če je bivši zunanji minister Aehrenthal svoj čas zapustil to mirovno in konservativno politiko in je to omajalo zaupanje napram avstro-ogrski politiki, so ti pomisleki že izginili. Angleška diplomacija ima zopet staro zaupanje v avstro-ogrsko politiko.

V Petrogradu naglašajo tudi eminentno mirovno politiko grofa Berchtolda, ki govori iz njegovega ekspozice ravno tako, kakor iz ekspozice ruskega ministra Sazonova. Kakor smo že poročali, je napravil Berchtoldov ekspozice tudi v Carigradu zelo dober vtisk. Zlasti dober vtisk so napravile besede, v katerih govori grof Berchtold z odločnostjo o svojem prijateljstvu napram Turčiji. Tudi oni del govora, v katerem pravi zunanji minister, da je monarhija pripravljena sodelovati pri akciji za mir pod pogojem, da se nevtralizeta ne krši, je zelo zadovoljiv.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

(Dalje.)

Sedmi del.

Ječa.

I.

Avignon. — Dva paža. — Tuja lepota.

Od zadnjih dogodkov je minulo pet let. Papeški dvor je bil še vedno v Avignonu. V ta mirni kraj so nasledniki svetega Petra zanesli razkošje, sijaj in izpridenost Rima. Varni pred goljufijami in nasilnostmi mogočnega in barbarskega plemstva, so se dvorjani sv. stolice udali veselju. Njihov mir je bil posvečen uživanju. V Avignonu je živela največelejša in najbolj mesenosti udana družba tistega časa. Papež Klemen VI. je ljubil sijaj in je pofinil uživanje, a Petrarcov duh je vse bolj prodiral skozi strankarske spletke in orgije mesene razuzdanosti.

Klemenu je sledil papež Inocenčij VI. Naj je bil tudi sam v vedah skromno izobražen, vendar je cenil znanje in duhovnost in to je provzročilo, da je dobilo hrepenenje po uživanju nekoliko prijaznejši značaj. Izpridenost, ki je vladala v celem mestu, je bila preveč ukoreninjena, da bi se bila umaknila vzhledu papeža,

ki je preprosto in vzorno spodobno živel. Dasi je bil politiki Francije ravno tako pokoren, kakor njegov prednik, je bil vendar mož odločne volje in velike častihlepnosti. Koristi cerkve so mu bile zelo pri srcu in napravil si je načrt, kako obnoviti in utrditi žg zelo podkopano gospodstvo cerkve v Italiji. Tirane posamičnih držav je smatral za tiste, ki so njegovim cerkvenim prizadevanjem najbolj na potu.

V tem času se je pojavila v Avignonu dama izredne, brezprimerne lepote. Prišla je bila z majhnim, toda izbranim spremstvom iz Florence, a se je izdajala za Neapolitanko, za vdovo nekega plemiča, ki je pripadal sijajnemu dvoru nesrečne kraljice Ivane. Imenovala se je Cesarini. V mestu, kjer je bilo v gradu kristijanstva vladala Venera, kjer je bila ljubezen za vsakega poglavlj življenjsko opravilo in je lepota toliko pomenila kakor most, je bilo dovolj, da se je gospa Cesarini le enkrat javno pokazala in že je videla polovico vseh plemičev in vitezo pred svojimi nogami. Njene služavnice so bile obsipane z darili in pisemci in vsako noč je bilo pod njenimi okni slišati ožene serenade. Z vneto se je udala kratkočasnim zabavam in vse je obdudovalo njene čare. Dasi ni nikogar odgnala s temnimi pogledi, se vendar ni mogel nihče ponašati, da ga kako odkljuje. Njen dobri glas je bil neomadeževan; a če je kdaj kakemu posamez-

niku izmed množestevitnih njenih čestilcev kaj dovolila, jo je pri tem gotovo častihleple bolj vodilo, kakor ljubezen. Giles, na papeškem dvoru vsega mogočnega, bojeviti kardinal Albornoz je slutil, da pride ura njegove zmag.

Bilo je poldne. V predsobi lepe gospe sta čakala dva čedna, bogato oblečena paža.

»Na moje vero,« je rekel eden papežev in vrgel v stran kocke, s katerimi si je doslej s svojim tovarišem preganjal čas, »to je duhomorno opravilo in je nama vzelo najbolj del dneva. Naša dama se je zelo zamudila.«

»Jaz sem oblekel svoj novi baržunasti plašč,« je rekel tovariš in je ogledoval samega sebe.

»Molči, Giacomo!« je odgovoril kamerad in je zavezal. »Ne kaži vendar svoje nečimernosti. Mene zanima, kaj se zunaj godi. Ali je njegovo svetost papeža že pamet srečala?«

»Pamet srečala — kaj, ali si zbzaznel?« je vprašal Giacomo plašno in presenečen.

»Lahko se tako reče, če papež ne pojmi, da je že čas odložiti klobuk in krinko. Če je kardinal vzdržljiv — je papež razuzdan, pravi, kakor več, star pregovor. Nekaj mora biti v možganih tega dobrega papeža zmešanega, ker živi kakor samotar.«

»O, razumem te! Ali, njega svetost ima dosti namestnikov. Skofje — Bog jih blagoslovi! — že skrbje, da ženske ne pozabijo, čemu so na

svetu in eminenca Albornoz potrjuje slabo tvoj pregovor o vzdržljivih kardinalih.«

»To je resnica, toda Giles Albornoz je vojak — kardinal je le v cerkvi, zunaj cerkve je vojak.«

»Kaj misliš, Angelo, ali zavzame novo trdnjavo?«

»Ta trdnjava je ženska. Toda...«

»No?«

»Meni se zdi, da je ta gospa kraj vse svoje lepote bolj ustvarjena za gospodstvo, kakor za ljubezen. V Albornozu vidi samo kneza, ne zaljubljenca. In kako hodi; kakor bi zaničevala še zlate prostirke.«

»Slušaj!« je vzklilnik Giacomo in je planil k oknu. »Ali slišiš konjsko peketanje. Ha — lep spreved je to!«

»Vračajo se z lova s sokoli,« je menil Angelo in je zamišljen ogledoval kavalkado, ki se je pomikala po ozki ulici. »Peresa na klobukih se pripogibajo — konji poskakujejo — glej, kako se tisti lepi kavalir stiska k oni dami.«

»Njegov plašč je take barve, kakor moj,« je zavzdihnil Giacomo.

Odlični spreved se je počasi pomikal dalje in zavil v drugo ulico, da se je smejanje in peketanje vse slabše slišalo. Paža sta pozorno gledala za njim in ko je izginil, so obviseli njiju pogledi na temnem masivnem stolpu, zgrajenem po načinu, ki je bil navaden v enajstem stoletju. Solnce je mračno obsevalo veliko in grdo površino tega stolpa, na katerem so strelnim linam podobne

odprtine nadomestovale okna. Med tem stolpom in njegovo veselo prijazno okolico je bilo največje nasprotje, ki sta je zapazila tudi oba mladeniča. Umaknila sta se od okna in pogledala drug drugega.

»Vem, kaj zdaj misliš, Giacomo,« je rekel Angelo, lepši in starejši med njima. »Ti si misliš, da je stanovanje v onem stolpu kaj žalostno.«

»Hvaležen sem moji zvezdi, da nisem imeniten, da bi kdaj potreboval tako kletko,« je menil Giacomo. »In vendar,« je dejal Angelo, »je v tem stolpu človek, ki ni višjega rodu, kakor sva midva.«

»Povej mi kaj o tem čudnem človeku,« je zaželel Giacomo in se vsedel. »Ti si Rimljan in gotovo kaj več o njem.«

»Gotovo,« je ponosno potrdil Angelo. »Rimljan sem in ne bil bi vreden, da sem se rodil, ko bi ne vedel, kako čast zasluži ime Cola di Rienzi.«

»A tvoji rojaki v Rimu so ga skoro kamniali — se mi zdi,« je mrmljal Giacomo. »Izkazovali so mu čast bolj z brkami kakor z denarjem. Ali veš, če je res, da je bil Rienzi v Pragi pri cesarju in mu je prorokoval: da bodo prejšnji papež in vsi kardinali umorjeni, da bo izvoljen za novega papeža Italijan, ki bo kronal cesarja kot kneza sicilskega, kalabrijskega in apulskega z zlato krono, samega sebe pa kot kralja rimskega s srebrno krono...«

(Dalje prihodnje.)

Iz Rima poročajo, da je tudi tam napravil govor grof Berchtold kar najboljši vtisk. »Tribuna« pozdravlja pristranost veseljem duha poštenosti in lojalitete, ki veje iz tega prvega velikega govora avstrijskega zunanjega ministra ter upa, da bo našel naš govor v Italiji prijazen odmev. List pravi: Grof Berchtold nam je prišel, ko je prvič nastopil ter razjasnil podlago svoje diplomatske politike, daleč nasproti ter nam je v celoti najtrdnješe zaupanje v njegovo prijateljstvo.

Stajersko.

Iz Celja. (Županska kriza v okoliški občini.) Včeraj je prišlo na občinski urad od okrajnega glavarstva uradno obvestilo, da je odločil g. Avgust Sušnik županstvo. Volitev novega župana se bodo vršila dne 20. majnika.

Cvetlični dan v Mariboru. V soboto ter v nedeljo bodo prodajale dame ter gospodje po Mariboru na javnih prostorih ter v privatnih hišah cvetlice. Opozarjamo, da gre skupilo za cvetlice izključno v nemške namene. V odboru sploh ni niti ene Slovenke, niti enega Slovence. Mariborski Slovenci, ne darujte ničesar, spominjajte se raje naših narodnih društev s kako podporo!

Iz Maribora. Opozarjamo še enkrat na lepo prireditve mariborske ženske podružnice C. M., »Ipavčev večer«, v nedeljo, dne 5. majnika. Zagotovljen je fin umetniški užitek in dobra zabava; želimo le, da bi naše občinstvo z velikim obiskom prispevalo k uspehu in pokazalo razumevanje in simpatije za slovenska skladatelja, katerima na čast se večer prireja.

Iz Gradca. Iz krogov nemško-nacionalne večine v deželni zbor se sliši, da se bo vršilo v jeseni in sicer meseca septembra še eno zasedanje stajerskega deželnega zbora. Začetkom meseca septembra bo zopet prišel namestnik Clary, s svojo posredovalno akcijo. Ako se tudi jeseni ne bo doseglo premirja, namo na vsak način računati prihodnjo spomlad z novimi deželno-zbornimi volitvami. Ker je upanje na premirje sila majhno, bo treba skoro gotovo v volilni boj. Naj bi to neklerikalni slovenski politični krogi na Sp. Stajerskem upoštevali in se je sedaj začeli z vso energijo pripravljati na nove deželnozbornske volitve.

Iz Gradca. (Krizna v stajerskem deželnem odboru?) Deželni odborik Ivan pl. Feyrer namerava odstopiti in sicer zaradi velikanskih deficitov, ki so se zadnji čas dogajali pri stavbi stiftingalske bolnišnice. Gre bojda za tako velike stroške, da noče pl. Feyrer nositi odgovornosti in hoče poprej odstopiti kakor se bo vršila sodba nad deželni odborom zaradi milijonskega prekoračenja proračunov pri stiftingalski bolnišnici. Nemški nacionalni odborik bil naravno Feyrerjev odstop v momentu, ko je razpust deželni zbor takorekoč pred durno, silno neljub, zato ga skušajo prepovoriti. — K tej vesti pripominjamo, da je med nemškimi nacionalci že spomladi l. 1910 pričelo vreti zaradi deficitov pri stiftingalski bolnišnici. Takrat je »Grazer Tagblatt« — oficijalno glasilo nemško-nacionalne večine v deželni zbor! — silno ostro napadel deželni odbor in mu očital lahkomišljeno postopanje pri stavbi stiftingalske bolnišnice. Očital mu je tudi, da se je vse preveč oziral na muhe različnih profesorjev in vedno dal prenejarjati narate in popravljati že napol dovršene stavbe — tako da se je stavba zalekla najmanj za pet let. Ali je to »Gra. Tagbl.« storil pod prevelikim pritiskom, deželni odbor obojajočega javnega mnenja ali pod vplivom raznih Einspinnerjev, ki bi radi spodnjili sedanje deželne odbornike in sami zlezli na njihova mesta, se seveda ne da lahko kontrolirati. Dejstvo je, da so se bavili tudi razni pozicijski graški nemško-nacionalni tedniki dolgo s stiftingalsko bolnišnico in donosali podatke o stroških, čijih avtorji so morali biti o stvari dobro podučeni in ki jih je bilo mogoče v nemško-nacionalni deželnozbornski večini. L. 1910 je prišla obstrukcija na stiftingalsko bolnišnico se je precej pozabilo. Več se je govorilo lansko leto, ko se je iz danih nepojasnjenih razlogov ustrela stavbni vodja pri stiftingalski bolnišnici Rossmann. Reklo se je, da je mož to storil iz nervoznosti — ali neko senco pušajo take sumljive stvari vedno za seboj. Za stavbo so bile in so še vedno potrebne velike vsote, ki jih deželni odbor nima sedaj odkod vzeti. Gospodje deželni odborniki so v nemalih skrinjah in zadregah — in takrat postaja vprašanje, če je še tako prepričan nemški nacionalalec, silno, silno nervozen. Tako si je morda razlagati vesti o Feyrerjevem odstopu. Od dneva do dneva je jasnejše, da so nemški

nacionalci v stajerski deželni upravi dogospodarili in zagospodarili. Ako ne bodo skoraj mislili na spremembo sedanjega sistema v deželi — pride morda prav kmalu boben.

Iz Gradca. (Slovensko podporno in izobraževalno društvo »Domovina«) prireja ob nedeljah izlete v graško okolico in vabi tem potom prav vladno graške Slovence, da se jih udeležijo čim najprijadnejše. Izletniki se sestajajo v društvenih prostorih, Grabachgasse št. 60. — Na izvanrednem obnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Rudolf Stegmüller, podpredsednik Jos. Vreček, tajnik Josip Setinec, namestnik Vinko Mlinarič, blagajnik Josip Jernejčič, nam. Ignac Kohne, gospodar Alojzij Knez, namestnik Rudolf Kacijan, knjižničar Ivan Bizjak, namestnik Mihael Gerjevič, odborniki Dragotin Gregorčič, Ivan Kramer in R. Korbar, pregledniki računov dr. F. Pirnat in Al. Klemenčič, namestnika Avgust Barbič in Zvonimir Kos. Pevovalja je g. iur. Jul. Baršič, vodja tamburaškega zbora pa g. Gortan. — Tačasni odbor je nabavil za društvo klavir. Sedaj se bodo lažje vzgajali in vodili pevski zbori. Za nabavo klavirja sta se že veliko trudila bivša predsednika tov. Petelinšek in Žnidar, za kar jima gre prišrna hvala. — Slov. narodni klub »Pisec« je daroval »Domovini« 5 K in graškemu »Sokolu« 5 K. — Končno se izrekamo iskreno željo, da bi se shajali v »Domovini« vsi graški Slovenci brez razlike stanu in spola. Na ta način se bo življenje v tej važni zamejni slovenski postojanki oživilo in dvignilo — kar bo nemalega dobička za ohranitev graškega Sloventva. In tudi vi, prijatelji in pravi naši domovini, ne pozabite na nas graške slovenske delavce!

Koroško.

Celovski mestni svet. V večerajšnji seji celovškega mestnega sveta je izrekel celovski župan dr. Metnitz zahvalo pokojnemu profesorju dr. Sketu, ki je določil v svoji oporoki 100 kron za mestne uboge. Obenem so tudi določili, da se vrše nadomestne volitve v celovski mestni svet dne 3., 5. in 7. junija. Nato se je občinski svet bavil z raznimi predlogi o podporah, o ustanovah in je rešil več vprašanj glede regulacije mesta.

Okradena Marija. V Celovcu so aretirali 51letno Terezijo Šurijano, ki je izvršila v celovski cerkvi pri Sv. Križu več tatvin. Med drugimi je vzela s kipa Marije srebrni rožnivec in več drugih okrasov. Šurijanova je tatvino pripoznala. Prijel tat. Včeraj je izročila zendarmeriji celovškemu deželnemu sodišču Avgusta Brezjarja, katerega so že dolgo iskali zaradi tatvine. Pokradel je veliko v okolici Spitala.

Umrli je najstarejši mož v Lavantinski dolini in sicer kovač Šimen Vabič iz Šentlenartske okolice. Dočakal je starost 94 let.

Primorsko.

Iz orožniške službe. Za orožniška nadporočnika sta imenovana poročnika Anton Kremen in Oskar Stegmüller v Trstu, za računskega poročnika pa postajevodja Josip Neuman v Zadru.

1. majnik. V Trstu je minul prvi majnik brez vsakih izgrediv. Praznovanje prvega majnika so pač slavili vsi delavci vseh strank, toda ni prišlo do kaljenja miru. Prvi majnik so slovesno praznovali tudi uslužbenci mestnega tramvaja brez posledic. Iz Pulja pa poročajo, da je mestna uprava odpustila večerajzardi majnikovega praznovanja vse uslužbenke mestne cestne železnice. O nadaljnjih ukrepih uslužbencev glede te nenadne odpustitve še ni poročil.

Stavka krojačev v Trstu, ki traja že od 24. m. m. se še vedno nadaljuje. Včeraj so imeli stavkujoči krojači shod, katerega se je udeležilo tudi šest članov zadruge krojačev v Trstu. Kakor poročajo iz Trsta, se bode v kratkem doseglo sporazumljenje med pomočniki in pomočnicami ter delodajalci in bo stavka v kratkem končana.

Preveč življenja. Včeraj so našli v Trstu v svojem stanovanju obešenega 60letnega sobnega slikarja L. Bergerja. Na mizi so našli listek, na katerega je pokojni Berger napisal, da se je obesil, ker mu je bilo že preveč življenja.

Trst - Carigrad. Včeraj je odplul iz Trsta Lloydov parnik »Palacky«, ki se je pred kratkim vrnil skoro s celim tovorom zaradi zaprtja Dardanel. Parnik je vzel s sabo tudi več potnikov v Carigrad, in upa, da bo med vožnjo do Dardanel, dardanelsko vprašanje že rešeno.

Senzacionalne aretacije. Včeraj so aretirali v Pulji zidarskega mojstra Franca Šinigoja, ki gradi

ljudsko šolo pri Sv. Polikarpu. Aretacija je v zvezi z nerednostmi, vsled katerih so bili aretirani inženir Borri, Blaž Pola in Anton Brozina. Na predlog preiskovalnega sodnika v Rovinju dr. Quarantote so aretirali občinskega tajnika in prokuratorja »Mestne hranilnice«, dr. Romana Palisko.

Samomor samostanske učiteljice. Na Reki se je zastrupila z lisolom bivša samostanska učiteljica za klavir v benediktinskem samostanu Marija Schmölzer iz Ljubljane. Pravijo, da je izvršila samomor zaradi smrti njene najboljšje prijateljice neke nune, ki je bila tudi v benediktinskem samostanu. Ta samomor je povzročil v vseh krogih na Reki veliko zanimanje.

Dnevne vesti.

+ Varanje javnosti. Klerikalcem je sleparjenje že prešlo tako v meso in kri, da brez tega niti živeti ne morejo. Hrvaško vprašanje je v danih razmerah tako važno in resno, da bi bilo pač pričakovati, da bi naši klerikalci vsaj v tem vprašanju opustili svoje razvade ter delovali za stvar s tisto resnostjo, ki jo zaslučuje vprašanje, ki je sedaj vsled svoje važnosti stopilo v ospredje političnih razmotiranj v naši monarhiji. Toda našim klerikalcem se zdi važno samo to, kar se neposredno tiče njihovih strankarskih interesov, vse drugo jim je hekuba. Povsem naravno je tudi, da so nasproti absolutizmu na Hrvaškem docela ravnodušni. Sicer markirajo, kakor da bi bili ogorčeni zaradi diktature na Hrvaškem, toda to delajo samo za to, da bi jim hrvaški pravaši ne okrenili hrbta. Susteršič in njegovi ljudje za odpravo komisarijata na Hrvaškem faktično niso ničesar storili, nasprotno, oni celo skušajo na vse načine od hrvaških narodnih poslancev v parlamentu in v delegacijah za Hrvaško uvedeno akcijo diskreditirati s tem, da to akcijo smešijo ter jo omalovažujejo, mesto da bi vsaj molčali, ako je že nečesto podpirati. A še to jim ni dovolj. Da bi hrvaško akcijo v javnosti spravili ob ves kredit, se poslužujejo celo najnesramnejših laži. Včerajšnji »Slovenec« na primer piše: »Poročilo pravi, da se je oglasil v ogrski delegaciji tudi goj Teodor Pejačević. Iz njegove izjave je jasno, da je govoril v imenu hrvaške delegacije in rečeno je tudi, da je žel splošno priznanje. Govoril je torej v imenu pristašev koalicijske in vladinovec. Dejal je: Po postavi mandati hrvaških poslancev in delegatov z razpustom sabora niso ugasnili. Tozadevna izvajanja jugoslovanskih poslancev v avstrijski delegaciji ne odgovarjajo intencijam in duhu nagodbe. Sicer pa hrvaška delegacija odklanja varuštvo avstrijske delegacije. Hrvaški delegatje bodo hrvaške pravice sami branili, toda v skupnem državnem zboru Ogrske in Hrvaške.« — »Slovenec« torej trdi, da je grof Pejačević to govoril v prvi vrsti v imenu hrvaško-srbske koalicijske. To pa je nesramna laž, zakaj v delegacijah hrvaško-srbska koalicijska ni niti zastopana, ker so vsi hrvaški delegatje madžaroni. Pejačević potemtakem ni mogel govoriti v imenu hrvaško-srbske koalicijske. To prav dobro ve tudi »Slovenec«. Zlagal se je torej nameroma, samo da bi dobil povod k tili pripombi: »Tak odgovor je nam dala hrvaška delegacija. To je za hvala za to, da so se avstrijski Jugoslovani in z njimi ostali Slovani ter Nemci in Poljaki (ali Poljaki niso Slovani?) za hrvaško stvar zavzeli. Hrvaška delegacija v ogrskem državnem zboru se je zahvalila tako istim, ki za Hrvate obstruirajo, kakor tistim, ki so se drugače postavili za njihove pravice, vsem enako.« — In čemu te vedoma na krivi postavki zasnovane obdolžitve? Samo za to, da pred hrvaško-slovensko javnostjo sami sebe razbremenijo, češ, čemu se bomo mi zavzemali, za Hrvate, ko le-ti odklanjajo naše varuštvo in nas še celo za našo pomoč napadajo. Zato se je »Slovenec« enostavno zlagal, da je Pejačević govoril v imenu hrvaško-srbske koalicijske, zato je zamlčal, da je Pejačević madžaron in da so tudi vsi ostali hrvaški delegatje madžaroni! Takšno dejanje, ki ga je zagrešil »Slovenec« in ki se oboja samo, je navadno varanje javnosti. Toda, če mislijo klerikalci, da bodo s takšnim varanjem javnosti odvrnili pozornost slovenskega in ostalega jugoslovanskega sveta od sebe, se temeljito motijo. Le naj se poslužujejo takih sredstev, bo jim tem preje strgan krinka z obraza!

+ Koliko je klerikalcem na hrvaški stvari, dokazuje dejstvo, da »Slovenec« o znamenitem govoru, ki ga je imel hrvaški poslanec dr. Melko Čingrija v delegacijah in ki je napravil na vse politične kroge izredno velik vtisk, ne poroča niti besedice, dočim je o dr. Susteršičevem naravnost diletantsko sestavljenem vprašanju na predsednika avstrijske delegacije Döbneriga o veljavnosti mandatov hrvaško-slovenskih delegatov priobčil uvodnik. Za 37 vrst obsegaajoče Susteršičevo vprašanje je imel »Slovenec« to-le pohvalo: »Previdna, dalekosežna politika načelnika naše stranke je dosegla nov uspeh, ki bo gotovo rodil najlepše sadove za naš narod in njegovo bodočnost«, za formalno in stvarno dovršeni govor hrvaškega poslanca dr. Čingrija, o katerem so bili vsi delegatje edini, da je bil eden najznamenitjših govorov v delegacijah, nima isti list niti toliko prostora, da bi svojim čitateljem podal vsaj kratko njegovo vsebino. I seveda, klerikalni bralci ne smejo izvedeti, da poleg Susteršiča še tudi drugi poslanci kaj premorejo in znajo.

+ Likvidacija ali transformacija? Ugledni italijanski dnevnik »La Nazione« v Florenci je priobčil članek »La questione croata e i destini dell' Austria - Ungheria«. V tem članku naglašajo pisec, da je jugoslovansko vprašanje eminentno avstrijski problem, in poudarja potrebo, da se izpolnijo upravičene zahteve jugoslovanskega naroda ne samo v interesu tega naroda, marveč tudi v interesu dinastije in cele monarhije. Pisec zaključuje članek s stavkom: »Bodoči cesar bo poklican, da predseduje ali likvidaciji ali srečni transformaciji podonavske monarhije.« — Uredništvo je dodelo članku to-le pripombo: »Iz Florencije prihaja ta opomin Avstriji, prihaja izpod peresa odličnega diplomata, ki pozna temeljito jugoslovansko vprašanje in vsa ostala balkanska vprašanja. V veliko zadoščenje je nam, da smo v položaju priobčiti misel onega, ki je poučen o stvari, ki jo motri in ki je razmišljal o njej.«

+ Radi v Ljubljani izdanega letaka obsojen na Hrvaškem. Pretekli teden je izšel v Hribarjevi tiskarni letak, v katerem se je razpravljalo o sedaj vladajočih razmerah na Hrvaškem in ki ga je izdala hrvaška seljaška stranka. Radi tega letaka je bil sedaj obsojen v Osijeku v ječi se nahajajoči predsednik te stranke Stjepan Radić v 14 dnevni zapor in na globo v znesku 500 K, češ, da je smatrati za dokazano, da je on povzročitelj onega v Ljubljani izdanega in proti komisarijatu na Hrvaškem naperjenega letaka. Zares idealna je ta hrvaška justica, ki smatra za dokazano, da lahko v ječi v Osijeku sedeči Radić zamore pisati letake in urejevati liste v — Ljubljani!

+ Volilne sleparije v Mostah. Volilni imeniki za občinske volitve v Mostah so bili, kakor je znano, že razpoloženi. V te volilne imenike je bil pravilno vpisan kot volilec tudi železniški uslužbenec Pogačnik. Ne da bi tega kdo reklamiral iz volilnega imenika, ga je reklamacijska komisija enostavno izbrisala, čeprav je g. Pogačnik rojen v Mostah, dasi ima domovinsko pravico v Mostah in dasi je tudi posestnik v Mostah. Ker je g. Pogačnik izvedel, da ga je gerent Oražem samovoljno dal izbrisati iz volilnega imenika, se je šel osebo v občinsko pisarno prepričati, ako ta vest odgovarja resnici. In res se je uveril, da je izčrtan iz volilnega imenika. Cisto naravno je, da mu je vzpričo takšne nesramnosti zavrela kri, da je imenoval otroka po imenu ter zalučil navzočemu občinskemu tajniku Mrčini v obraz očitjanje, da je to sleparsko postopanje. Da se je na to Mrčina delal ogorčenega, se razume; grozil je celo s tožbo, toda od grožnje do dejanja je še velik korak, zlasti ker Mrčina prav dobro ve, da se na njemu marsikaj — dokazati. Oražemova banda je torej že pričela z volilnimi sleparijami, toda naprednjaki ji bodo že gledali na prste, da njene sleparije ne bodo imele željenega uspeha.

+ Odlikovanje. Višji finančni svetnik pri finančnem ravateljstvu v Ljubljani g. Anton Lenarčič je bil odlikovan z redom železne krone III. razreda.

+ Iz vojaške službe. Naš rojak, zlasti slovenskim dijakom na Dunaju znani polkovnik g. Josip Tomšič p. l. Savski dol je postal generalmajor.

+ Iz ljudskošolske službe. Za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Metliki je imenovana gđ. Julija Prestorjeva iz Bele cerkve; za suplenta na ljudski šoli v Črnomlju pa g. Lavrencij Suster na mesto do konca t. l. na dopustu se nahajajoče učiteljice Josipine Susterjeve. Na mesto zaradi boleznih na dopustu se nahajajoče učiteljice Justine Kozamernikove pride kot suplenta na ljudsko šolo v Postojni gđ. Ana Prudičeva.

+ Promocija. C. kr. namestniški konceptni praktikant g. Otmar Pirkmaier bo dne 4. maja promoviran na vseučilišču v Gradcu za doktorjem prava. Cestitamo!

+ Pokojni Gorup vitez Slavinjski ni zapustil, kakor nam poročajo s poučene strani, nobene oporoke. Nastopilo bo torej postavno dedno pravo. Pokojnik je zapustil, kakor je

znano, soprogo vdovo, 8 hčera in 5 sinov. Zadrski »Narodni List« piše: »Josip vitez Gorup je zapustil imetek v znesku 40 milijonov kron, katero premoženje pripade njegovim otrokom, ki jih je vse vzgojil v krepkem narodnem duhu.«

— Izrežani porotniki v Ljubljani za drugo zasedanje porotniške dobe: Vitez Viktor Andriotti, c. kr. višji davčni upravitelj v pokouju v Ljubljani; Aljancič Lorenc, gostilničar v Bistrici pri Trzinu; Azman Ignacij, trgovec v Kropi; Bathelt Juri, posestnik v Trzinu; Bučar Anton, trgovec na Vrhniki; Del - Cott Gustav, c. kr. okrajni glavar v pokouju v Ljubljani; Demšar Franjo, trgovec v Sestranski vasi; Debevc Andrej, posestnik v Begunjah pri Cerknici; Dolžan Franjo, gostilničar v Radovljici; Grad Janez, posestnik na Beričevem; Hostnik Leopold, posestnik iz Brezja pri Litiji; Jagodic Avgustin in Jakopič Josip, trgovca v Ljubljani; Jurca Pavel, hotelir v Postojni; Jan Jakob, posestnik v Podhomu; Kačar Karel, posestnik, Krisch Peter, gostilničar in Krisper Ivan, tovarnar, vsi v Ljubljani; Kovčar Ivan, posestnik v Cerknici; Majdič Anton, trgovec v Kranju; Mihelič Rihard, trgovec v Toplicah; Modic Franjo, posestnik v Lahovem pri Ložu; Seeman Pavel, tovarnar in Skulj Rudolf, posestnik, oba v Ljubljani; Smuk Šimen, tovarnar v Retnjah; Škerbec Franjo, posestnik v Ložu; Šturm Valentin, veleposestnik v Poljčah; Susteršič Franjo, posestnik v Zapužah; Tauzher Karel, tovarnar, Verkovec Josip, posestnik, Weibl Josip, ključavničar, Zalar Rudolf, posestnik, Zamljen Ivan, čevljar in Zupanec Urban, posestnik, vsi v Ljubljani; Žnidaršič Franjo, mesar in posestnik v Postojni; Zadnik Anton, trgovec v Senožcah. — Na domestnik: Cassermann Matija, posestnik; Frankovič Ivan in Franzl Henrik, oba posestnika, Guček Martin, poslovođa, Janša Matija, posestnik, Komar Ivan, prodajalec in posestnik, Kozin Franjo, posestnik, Mesar Iv., poslovođa in posestnik in Milavec Ivan, izdelovalec orgelj, vsi v Ljubljani.

— Škrlatinka nastopila je v minulem tednu od 21. aprila do 27. aprila v 8 slučajih. Tekoči teden prijavljeni na novo štirji. Z današnjim dnevom ostalo je osemnajst otrok bolnih za škrlatino, vsteti so pri tem že poprej oboleli otroci.

— Iz Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice v Ljubljani si je meseca aprila izposodilo 645 strank 1420 knjig. Vsaka stranka 22 knjige. Povprečno na dan 24 strank po 53 knjig. Knjižnica je sprejela precej knjig od gospodov darovalcev, ki nočejo biti imenovani. Iskrena hvala jim! Knjižnica šteje 4012 knjig. Knjižnica je od 1. maja do 1. septembra ob delavnikih odprta od pol 6. do 8. zvečer. Ob nedeljah ostane pri starem.

— Naša vestna in iznajdljiva pošta. O velikonočnih praznikih je bil nek tukajšnji kegljaški klub v Benetkah, pri katerem sta bila tudi gospa in gospod Marija in Melhior Ravtar, trgovec z delikatesami na Jurčičevem trgu, kakor tudi gospod Milko Krapež, urar in juvelir istotam. Kakor že običajno v takih slučajih, je tudi ta družba razposlala svojim prijateljem razglednice, ki so vse prišle na prave naslove. Le ena je bledela okoli. Ga. Ravtarjeva je namreč poslala to svojemu sorodniku v Bazlu v Švici. Le - ta razglednica je zastala slučajno v žepu nekega izletnika in mesto iz Benetk, so jo odposlali iz Št. Petra na Krasu. Ker pa v Bazlu pošta ni mogla najti adresata, je poslala razglednico zopet nazaj v Št. Peter, kjer bi imel biti zanj »konec sveta«. Toda to se ni zgodilo. Vestni poštarji so na razglednici pregledali vse podpise, in ker je bil Krapežev najbolj čitljiv, so mu jo takoj odposlali in tako je razglednica včeraj popoldne dospela podpisancu v roko, katero je takoj oddal ge. Ravtarjevi. Ker pa razglednica vzbuja veselo spomine na izlet v Benetke in bi jo imel rad vsak član tega kegljaškega kluba, ki je daroval že lepo vsoto za »Ciril in Metodovo« družbo, (mimogrede omenjano), je baje mnenje, da bode last istega, kdor podere pri klubovem kegljanju v »Narodnem domu« prvi vseh devet.

Deželni odbor je poveril namestovanju okrožnega zdravnikarja v Lukovci (Brdo) gosp. dr. M. Hočevarju iz Domžal. Gosp. dr. M. Hočevar bo vsako soboto popoldne odiral v Lukovci in bo tudi opravljal vsa zdravniška opravila okrožja Lukovce.

+ Kamilo Murgel. V Ribnici smo dne 1. maja pokopali c. kr. davkarja v p. Kamila Murgla. Rainki je dolgo vrsto let služboval v našem prijaznem trgu. Bil je vsem zvest prijatelj in ljubeznjiv družabnik. Seveda je bil tudi dolgoletni član vseh narodnih društev in je kot tak bil vzgled vse vne in požrtvovalnost. Glasbeno društvo v Ribnici mu je zapelo pred

— Naša vestna in iznajdljiva pošta. O velikonočnih praznikih je bil nek tukajšnji kegljaški klub v Benetkah, pri katerem sta bila tudi gospa in gospod Marija in Melhior Ravtar, trgovec z delikatesami na Jurčičevem trgu, kakor tudi gospod Milko Krapež, urar in juvelir istotam. Kakor že običajno v takih slučajih, je tudi ta družba razposlala svojim prijateljem razglednice, ki so vse prišle na prave naslove. Le ena je bledela okoli. Ga. Ravtarjeva je namreč poslala to svojemu sorodniku v Bazlu v Švici. Le - ta razglednica je zastala slučajno v žepu nekega izletnika in mesto iz Benetk, so jo odposlali iz Št. Petra na Krasu. Ker pa v Bazlu pošta ni mogla najti adresata, je poslala razglednico zopet nazaj v Št. Peter, kjer bi imel biti zanj »konec sveta«. Toda to se ni zgodilo. Vestni poštarji so na razglednici pregledali vse podpise, in ker je bil Krapežev najbolj čitljiv, so mu jo takoj odposlali in tako je razglednica včeraj popoldne dospela podpisancu v roko, katero je takoj oddal ge. Ravtarjevi. Ker pa razglednica vzbuja veselo spomine na izlet v Benetke in bi jo imel rad vsak član tega kegljaškega kluba, ki je daroval že lepo vsoto za »Ciril in Metodovo« družbo, (mimogrede omenjano), je baje mnenje, da bode last istega, kdor podere pri klubovem kegljanju v »Narodnem domu« prvi vseh devet.

Deželni odbor je poveril namestovanju okrožnega zdravnikarja v Lukovci (Brdo) gosp. dr. M. Hočevarju iz Domžal. Gosp. dr. M. Hočevar bo vsako soboto popoldne odiral v Lukovci in bo tudi opravljal vsa zdravniška opravila okrožja Lukovce.

+ Kamilo Murgel. V Ribnici smo dne 1. maja pokopali c. kr. davkarja v p. Kamila Murgla. Rainki je dolgo vrsto let služboval v našem prijaznem trgu. Bil je vsem zvest prijatelj in ljubeznjiv družabnik. Seveda je bil tudi dolgoletni član vseh narodnih društev in je kot tak bil vzgled vse vne in požrtvovalnost. Glasbeno društvo v Ribnici mu je zapelo pred

hišo v cerkvi in na pokopališču žalostinke. Pogreba se je udeležilo mnogobrojno občinstvo, na čelu seveda uradništvo, ki ga je ljubilo in spoštovalo kot dobrega, vernega tovariša. Rodbini gre najgloblje spoštovanje. — Sodni in davčni uradniki so mesto venca položili v sklad družstva za varstvo zanemarljivih otrok v tem okraju, znesek 24 K.

Hribovski fajmošter Hladnik, ta hiser slovenskih poslancev, črti in sovraži nele živinozdravnike in uradnike, ampak tudi advokate in notarje, kakor je pokazal zadnjič v državnem zboru. Toplo pa zagovarja in ljubi zakonite pisarje, ki so po njegovem pravi blagoslov za našega kmeta. Ta dični ljudski zastopnik je pač vreden tovariš, nedavno pri dunajskih volitvah zopet propadlega Bielohlavka, ki je napravil glasoviti izrek, da je Tolstoj »ein alter Tepp«, in o knjigah: »Schon wieder ein Büchel — da hab' ich schon g'fressen!«

Samomor v idrijskem rudniku. Ko so v torek opoldne zapuščali rudarji delo, se je rudar Ivan Rijavec iz Spodnje Idrije št. 70 ločil od tovarišev, z opazko, da je pozabil spraviti lopato in se vrnil na kraj dela. Tu pa se je obesil za hlačni pas na lestvo. Ker ga do popoldneva ni bilo domov, ga je prišel oče iskat v Idrijo. Podali so se v jamo in tu je rudar Eriavec našel Rijavca obešenega. Sneli so ga hitro in poklicali rudniškega zdravnika dr. Papeža, ki je prišel takoj na lice mesta, a mogel le konstatirati smrt. Nesrečnika so spravili iz jame in prenesli na idrijsko pokopališče. Kaj je gnalo Rijavca, ki je bil šele 21 let star, v smrt, ni znano. Domnevala jo, da se mu je omračil um, ker duševno ni bil vedno pri trdnem zdravju. To je v idrijskem rudniku prvi slučaj samomora, v Idriji pa letos že tretji.

Preselitev kandijske pošte. Kandijanci so se s pl. Sukletom in Štemburjem na čelu silno potezali za lastno pošto v Kandiji, ki so jo končno tudi dobili. Nastanili pa so jo v nizki, mračni in vlažni lokal, ki je povrhu tega še precej premajhen. Sliši se zdaj, da misli poštna uprava Kandijancem vzeti pošto in jo premestiti v Šmihel, kjer se je bila pred kratkim ustanovila tudi nova orožniška postaja. Potem bo pa zopet v našem kandijskem Izraelu jok in stok. Toda kaj, v Kandiji bi radi imeli vse: železnico, pošto, vodovod, sejme itd., ne storijo in ne žrtvujejo pa skoraj nič.

Poskušen rop v novomeški okoliščini. Dne 31. marca t. l. je imela v Novem mestu opravka Ana Perše iz Brezovice pri Šmarjeti. Ko se je vračala proti večeru domov, sta jo ustavila na potu proti Otočcu dva neznanca moška, rekoč: »Baba, kar sem nama daj, kar imaš, ali pa tvoja smrt.« Perše je začela vsa prestrašena klicati na pomoč. Res sta takoj prišla od nekod dva domačina, ki ji pa Perše ni spoznala. Vsi dve hitre pomoči, sta se prestrašila napadalca in sta pobegnili v bližnji gozd. Napadalec sta bila črni obrazov in črni las, kakor so Makedonci, sta bila oblečena v sivo obleko, na nogah sta imela opanke, čez pas pa širok zelen pas. Stara sta bila okoli 35 let in je imel eden črno polno brado. Sumi se, da sta napadalec najbrže prišla v Novo mesto k zgradbi nove železnice, pa nista dobila dela in se skušata zdaj preživeti kakor vesta in znata.

Elektrodiagnostika »Ideal«. Danes v petek, dne 3. maja: Specialni večer s sledečim sporedom: 1. Na bregovih Gardskega jezera. (Potovalna slika.) 2. Vojakova serenada. (Komična slika.) 3. Na sledi za knjigami. (Dramatično. Amerikanski film.) 4. Usoda mater. (Dramska učinkovitost, 650 m dol film.) Samo zvečer. 5. Casopisna raca. (Velekomično.) 6. Avtomobilski umori v Parizu, težavno ujetje Bonnota, glavarja apašev. 7. Zaljubljenec. (Amerikanska veseljoigra.) — Jutri v soboto, dne 4. maja: »Konec pesmi« ali »Smrtna nevesta«. V treh dejanjih. (Učinkovitost. Nordiskfilm) in pa najnovejša učinkovitost. Potop »Titanica«, jako zanimiv senzacionalen naraven posnetek. — V torek, dne 7. maja: »Neznanec« v treh dejanjih, prvi senzijski film, ki se je napravil v Avstriji in pri katerem igrajo prve igralne moči v Avstriji.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 1. do 27. aprila se je rodilo 20 otrok, umrlo je 29 oseb, med temi 16 domačinov. Za škrlatico je umrla ena oseba, za jetiko 6 oseb, od katerih so bili 4 tujci. Za noricami je zbolela 1 oseba, za ošpicami 4 osebe, za škrlatico 8 oseb, za legarijem en vojak v vojaški bolnišnici, za dušljivim kašljem 3 osebe in za davico 1 oseba.

Nevaren tujec. V nekem tukajšnjem prenočišču je bil neki tujec, ki se je izdal za trgovca iz Zagreba ter tam zastavil kolo, proseč, naj bi mu dali toliko časa hrano in stanovanje, dokler ne dobi denarja, za poročito pa da pusti tam kolo. Ko je preteklo nekaj dni in se je »trgovce«

dobro našel, je natihoma vzel kolo in se neznano kam odpeljal.

Pozor! Dne 30. aprila je prišel v neko tukajšnjo trgovino neki, okoli 15 let star fant ter vzel na ime tvrdke Krejči nekaj blaga. Kjer bi se še utegnil pojaviti, naj ga takoj izroče policiji!

Poškodoval se je včeraj na južnem kolodvoru pripeljal Anton Tancig. Na vedenec je zapenjal vozove ter dobil pri delu na palcu in kazalcu močne poškodbe.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 70 Makedoncev, 25 Hrvatov in 10 Ogrov. V Hrb je šlo 100, v Buchs 27, v Rudolfovo pa 40 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 100 Lahov.

Izgubljen in najdeno. Fran Bajželj je izgubil neko vrv. — Ana Pečanka je izgubila zlata brožo. — Fr. Binder je našel kolobar trakov, katere dobi izgubljeni nazaj pri najditelju, Tabor št. 5. — Božena Gärtnerjeva je našla črno ročno torbico. — Mitniški nadpaznik Fran Grobelnik je našel šolsko spridevalo, po katero naj pride učenec na trnovsko mitnico. — Na cesti od restavracije Rantove »Zadnji groš« pa do kolodvora v Kranju je izgubil neki gospod niklasto uro z zlato verižico. Najditelja prosi ta gospod, da odda uro in verižico proti primerni nagradi v že omenjeni restavraciji gospe Rantove.

Opozarjamo slavno občinstvo, da je današnji številki kot priloga dodeljen izjemni cenik ur, izrečena birmanska darila tukajšnje domače svetovnoznane tvrdke Fr. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1. Ta tvrdka, ki obstoja že nad 25 let, si je pridobila s svojo strogo, točno postrežbo in solidnim blagom splošno zaupanje. Tvrdka pošlje vsakomur na zahtevo svoj najnovejši »Jubilejni cenik« brezplačno in poštne prosto.

Društvena naznanila.

Čez 8 dni se vrši v ljubljanskem »Narodnem domu« velika dobrodelna veselica za »Domovino«. Razven plesa v veliki dvorani bo v Sokolski telovadnici za neplesoče aranžiran kabaretni večer. Izmed sporedovih točk navajamo baletni ples deklic, petje »Ljubljanskega Zvona«, humoristični nastopi, pevski septet in kvintet, solo nastop opernega basista G. Krizajca, itd. V bifejih in paviljonih se bo dobilo za strogo zmerne cene vino najboljših firm, jestvine, hladilne pijače, likerje, šumeča vina, itd. Veselica bo imela domač družaben značaj in je torej brez posebnih vabil vsak vabljen. V ponedeljek, 6. maja pop. ob 5. v »Narodnem domu« imajo ljubljanske dame, ki žele sodelovati z a d n j i s p l o š n i s e s t a n e k. Prosimo nujno, da se udeleže tega sestanka vse. Vabila za prejšnje sestanke veljajo tudi za ponedeljek k sestanku. Odsotne dame se v paviljone ne bodo pridilele.

Sokol I. priredi v soboto 4. maja v Mestnem domu Sokolsko akademijo v proslavo 50 letnice Sokolstva in društvene petdesetletnice. Ker ima na sporedu mnogo krasnih orkestralnih in tudi zborovih točk, kakor tudi par lepih solotočkov za violino in cello, in ker so prireditve Sokola I. splošno priljubljene in občinstvu dobro znane, se sme nadejati obile udeležbe vseh prijateljev Sokolstva in zabave sploh. Vstopnice se po zmernih cenah prodajajo v trafiki g. Dolenčeve, Prešernova ulica; v trgovini br. Vidmarja, Pred Škofijo in br. Kostevca, Sv. Petra cesta, na večer prireditve pa v Mestnem domu.

Sokol II se udeleži izleta župe Ljubljana I, ki bo dne 5. maja. Zbirališče ob 6 zjutraj na Ledini, od koder odkorakamo točno ob pol 7 skozi mesto na Dolenjski kolodvor. Sokol II. vljudno vabi svoje člane, kakor tudi drugo sokolstvo naklonjeno občinstvo, da se tega izleta v velikem številu udeleži.

Sokolski tel. odsek Moste pri Ljubljani priredi 4. avgusta veselico z javno telovadbo, reditega apelira na vsa sosedna narodna društva, da se naj ozirajo na to prireditev odbor.

Društvo slovenskih trgov. sotrudnikov priredi v nedeljo, dne 5. maja izlet na Laverco. Zbirališče pri Karlovškem mostu, in od tam odhod točno ob pol 3. uri. Ker je odbor z veselčnim odsekom preskrbel za godbo, petje in slikanje, pridite tovariši v mnogobrojnem številu s svojimi znanci. V slučaju slabega vremena se izlet preloži na nedoločen čas. Odbor,

Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana« priredi, kakor že naznanjeno v nedeljo 5. t. m. izlet v Novo mesto. Zbirališče ob 3/4 5 uri zjutraj na Dolenjskem mostu. Odhod točno ob 5. uri in sicer skozi Grosuplje, Krko, Žuženberk. Povratek iz Novega mesta ob 2. uri popoldne in sicer skozi Trebnje, Višnjo goro, Grosuplje. K temu izletu vabi se vsakdo, kdor ima veselje do kolesarskih izletov. V slučaju neugodnega vremena se vrši izlet prihodnjega nedeljo.

Iz Jesenic. Ko je prisopihal danes zjutraj brzovlak iz Ljubljane, stal sem

ravno na peronu, da se odpeljem zopet enkrat pogledat v Ljubljano. Tu pa naenkrat zagledam svojega prijatelja Ljubljancina, ki mi ves zasopljeno začenja pripovedovati nekako tako: »V nedeljo priredi »Zveza judoslovanskih železničarjev v Ljubljani svojo prvo majnikovo veselico v areni Narodnega doma ob 8. uri zvečer, pri kateri nastopijo izborne gledališke moči v burki »Nemški ne znajo«. Po igri pa bode ples, da se počasti s pomladnim zelenjem tudi boginjo Terpsihoro. Da izkažejo svoje simpatije narodnozavednim železničarjem, pride pač vse, kar leze in gre. Te prilike ne smeš zamuditi, da se pozabavaš v veseli družbi. Zdravo! moram hiteti, da uredim svoje stvari, ker popoldan se vracam v Ljubljano, če hočeš z menoj, se odpeljava potem skupaj in počakaš pri meni na veselico, ker se bojim, da si jako pozabljen in imaš pri taki priliki ponavadi vedno zapete žepe.« Z veseljem sem sprejel povabilo prijatelja ter skrivaj kontroliral svojo blagajno, nakar sem zadovoljno konstatiral, da imam še 60 vin. za vstopnino, par kronc si pa izposodim, da dokazem, da za slovenske železničarje nimam zapetih žepov. Torej, da ne pozabim: v nedeljo zvečer v areno Narodnega doma, kjer predstavljajo, da Slovenci »Nemški ne znajo«, ampak nemškutarijo.

Akademsko društvo slovenskih agronomov »Kras« na Dunaju priredi svoj redni občni zbor dne 6. maja t. l. ob 8. uri zvečer v »Brunner Bierquelle« XVIII. Gentzgasse 62. Slovenski gostje dobrodošli. — Društven naslov je od 10. t. m. naprej sledeči: Dunaj, XVIII. Schopenhauerstr. 75. I. 8.

Razne stvari.

* **Nesreča v smirnskem pristanišču.** Pri nesreči ladje »Texas« v smirnskem pristanišču, je bilo od 300 pasažirjev, ki so bili na ladji, 200 ubitih, 40 pa ranjenih.

* **Velika tatvina dragulj.** Londonskemu trgovcu z dijamanti in draguljami Maksu Rosentalu je ukradel dosedaj nepoznat tat med vožnjo iz Boulagna v Folkestone za 200.000 mark dragocenosti.

* **Železniška nesreča.** Na kolodvoru Severne železnice v Parizu je skočil s tira brzovlak, ki je bil namenjen v Calais. Nesrečo je povzročila napadna nastava menjalnih tirov pri izhodu kolodvora. Trije potniki so težko, več potnikov pa lahko ranjenih.

* **Nemški Wilhelm — farmar.** Nemški cesar Viljem je kupil na predlog dvornega svetnika Haekla, dve veliki farmi v južni Afriki v okraju Gibeon za 96.000 mark. Na novopriдобljenih posestvih namerava nemški cesar ustanoviti veliko rejo ovac.

* **Lobanja nemškega pesnika Schillerja.** Po dolgem iskanju se je posrečilo nemškemu profesorju Frorypu, da je našel pravo lobanjo nemškega pesnika Schillerja. Lobanjo je našel Froryp v nekem globišču v Weimarju, v katerem je bilo 70 trupel. Preiskovalna komisija anatomov v Monakovem je potrdila, da je od Frorypa označena lobanja res Schillerjeva. Lobanjo, ki jo je določil I. 1883 profesor Welker za Schillerjevo, so kot nepravdo zavrgli.

* **Nemiri v Albaniji** Skopje, 2. maja. Uporni Albanci so zasedli vse ceste in pota med Mitrovico in Pečjo, da je vsak promet nemogoč. Ob reki Labu je prišlo do pravcate bitke med Arnavti in vojaki. Pri Vučitrnu so Albanci napadli orožnike in vnel se je krvav boj, ki je trajal dva dni. Izgube so na obeh straneh velike. Inženirji, ki trasiirajo dunavsko-jadransko železnico, so bili pri Prištini od Arnavtov napadeni, da si ne upajo več nadaljevati svoj posel. Uporniki so upelpli hišo svojega prvaka Sulejmana Batuša, ker je stopil v prijateljske odnose z Mladoturki.

Volilcem v Spodnji Šiški!

Vsa potrebna pojasnila, tiskovine itd. glede nadomestnih občinskih volitev dobe volilci vsak dan v prostorih »Čitalnice«, in sicer od 1. do 3. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 3. maja. Zbornica je v današnji plenarni seji nadaljevala razpravo o poročilu odseka za državne nastavljenice, zlasti zaradi zvišanja plač poštinih uslužbencem. Začetkom se je je poklical predsednik Sylvester poslanca Markova k redu zaradi njegovega včerajšnjega napada na galskega namestnika. — Kot prvi govornik je govoril nato poslanec Buřival. Seja poslanske zbornice bo najbrže v prvih popoldanskih urah končana, ker se začne ob 3. popoldne plenarno zasedanje delegacij. Konca delegacijskega zasedanja ni pričakovati danes, ker je prigašenih še deset govornikov. Ker se sestane

ogrška delegacija šele jutri popoldne, je pričakovati, da se bo vršilo zasedanje avstrijske delegacije še jutri dopoldne.

Dunaj, 3. maja. Zbornica je sprejela vse predloge odseka za državne nastavljenice glede zvišanja plač poštinih uslužbencem večinoma soglasno.

Med vlado in odsekom se vrše nova pogajanja, ker mora vlada svoj prispevek 3 milijonov nekoliko zvišati.

Delegacije.

Dunaj, 3. maja. Danes popoldne pada v delegacijskem zasedanju delegat Sommer v imenu Nemcev interpelacijo na vojnega ministra zaradi odstopa postelj Sokolu ob priliki vsesokolskega zleta. Delegat Sommer namerava denuncirati sokolstvo kot panslavistično in kot društvo, ki ima v svoji sredi armadi sovražne elemente.

Krščanski socijalci in nemški nacionalci.

Dunaj, 3. maja. »Narodnim Listom« poročajo z Dunaja, da se plete med parlamentom in dunajskim magistratom akcija velikega političnega pomena, gre namreč za koalicio krščanskih socijalistov in nemških nacionalcev, ki so se že pri lanskih državnoborskih volitvah, posebno pa sedaj pri občinskih volitvah podpirali. Sedaj se vrše pogajanja zaradi kooperacije na naslednem programu: 1. določiti se trajno vzajemno podpiranje pri volitvah; 2. uvesti se akcija za razpust državnega zbora, sicer na ta način, da se prepreči sprejem rednega proračuna in vodocestnega zakona; 3. delati je na padec Stürghovega kabineta, ter na uvedbo parlamentarnega ministristva, v katerem bi se razdelili obe stranki večino najvažnejših portfeljev; 4. skupno je postopati proti socijalnim demokratom, Čehom in Jugoslovonom. Te hočejo ti čudni zavezniki naših klerikalcev izključiti od sodelovanja pri vladi. 5. Weisskirchner naj postane dunajski župan. 6. Če odstopi sedanjí predsednik zbornice Sylvester, naj pride na njegovo mesto kot njegov naslednik v prezidiju poslanec Dobernigg ali Stölzel.

Vest, da se vrača tudi bivši krščansko - socijalni vodja Gessmann zopet v javno življenje, potrjujejo tudi praški listi.

Neue Freie Presse — in trializem.

Dunaj, 3. maja. Današnja »Neue Freie Presse« posveča včerajšnjemu govoru kneza Schwarzenberga o trializmu uvodni članek. »Neue Freie Presse« pravi o trializmu, da je to vprašanje prikljubljeno tema, s katerim se lahko bavijo visoki gosposdije, če sede siti v svojih dvoranih. Trializem je največja »foparija« za Avstrijo, ki bi morala biti nora, če bi resno upoštevala te želje. Trializem je dedščina visokih plemiških krogov v državi, ki niso pomislili, da pomenja trializem nevarnost za Avstrijo, ker ustvarja na jugu monarhije »Jugoslovansko državo«, ki sega do Maribora in Gorice ter izključuje monarhijo od morja. »Neue Freie Presse« se norčuje iz bodočih ustavnih razmer ter jugoslovanske države, katere ministrski predsednik bi bil Šusteršič. Knez Schwarzenberg naj bi se bil rajši oziral na milo svetlikanje češko - nemške sprave na obzorju, kakor pa na vzhajajoče sonce jugoslovanske države. — »Neue Freie Presse« se postavlja v svojem uvodnem članku na Khuenovo stališče, ki je tudi govoril o papirnem košu. Že včeraj je izrekla avstrijska delegacija, da je tako početje otročje.

Volitve na Dunaju.

Dunaj, 3. maja. Pri včerajšnjih petih nadomestnih volitvah iz prvega volilnega razreda za občinski svet so bili izvoljeni v 3., 5., 10. in 16. okraju krščanski socijalci. V okraju Neubau je treba ožje volitve med nemškim liberalcem Ferdinandom Taublerjem in krščanskim socijalcem Božidarom Daberkovim. Krščanski socijalec je dobil 621, nemški liberalce 603, nemški nacionalce 107 glasov. Prej so imeli vse te mandate krščanski socijalci.

Češko-nemška sprava pogajanja. Dunaj, 3. maja. Včeraj se je vršila tu v zadevi izstopa narodnih socijalcev iz praških spravnih pogajanj konferenca med poslancema Urbanom in Klofačem. Klofač je opozarjal na to, da gre narodnim socijalcem za to, da demonstrirajo proti nezasišani nedelavnosti vlade v spravnem vprašanju. Jutri se vrši v Pragi skupno posvetovanje nemških in čeških strankarskih voditeljev, da skiepajo o nadaljnjih eventualitetah nahajevanja spravnih konferenc.

Dunaj, 3. maja. Ministrski predsednik Stürkh je poklical na konferenco češke politične zastopnike, da se nadaljujejo spravne konference, navzlic izstopu narodnih socijalcev.

Z letalnim strojem čez Semoring.

Dunajsko Novo mesto, 3. maja. Nadporočnik Pittner se je dvignil danes zjutraj ob 5. z Etrichovim monoplanom ter priletel ob polu 9. dopoldne do Gradca.

Poljski dom — prodan.

Krakov, 3. maja. Poljski dom v Moravski Ostravi se prodaja danes na javni dražbi. Kupili so ga baje Čehi.

Iz dežele absolutizma.

Zagreb, 3. maja. Včeraj so uprizorili v gledališču Delibesovo opero »Lakme«. Med prvim dejanjem je prišel v svojo ložo tudi komisar Cuvaj. Ko ga je občinstvo zapazilo, je jelo sikati in žvižgati, hrabrejši pa so jeli klicati: »Abcug komisar, proč z narednikom!« Nato je policija udrila v gledališče ter jela izsledovati demonstrante. V dijaškem parterju je bil aretiran eden izmed najglavnejših demonstrantov. Aretovanec je sin enega izmed najintimnejših Cuvajevih prijateljev — znanega madžarona Dušana Slepčevića.

Zagreb, 3. maja. Cuvaj je imel včeraj zopet konferenco z raznimi uradniki, kako bi se v dobi komisarjato dalo kaj storiti — za narod seveda. Efekt te konference je bil, da je Cuvaj baje sklenil, na Hrvaškem uvesti — nov civilnopravdni red po avstrijskem vzorcu.

Nesreča v Budimpešti.

Budimpešta, 3. maja. Včeraj popoldne je podrl vose cestne železnice v ulici Tökely dva otroka ter ju strahovito razmesaril. Nesreča se je zgodila ker zavora ni pravilno funkcionirala. Ko je množica zagledala razmesarjena trupla, je hotela vznika linčati, kar je komaj preprečil močen oddelek policije. Tekom včerajšnjega dneva je bilo še 9 oseb težko poškodovanih od vozov cestnih železnic.

Srbska skupščina.

Belgrad, 3. maja. Skupščina se je včeraj zopet sestala. Po izvolitvi verifikacijskega odseka je bila seja zaključena.

Kreta.

Carigrad, 3. maja. Angleška vlada je sporočila porti, da bo nastopala z največjo strogostjo proti kretskim poslancem, ki bi se hoteli odpeljati v Atene.

Kanea, 3. maja. Kretska revolucionarna vlada je protestirala pri kralju Jurju, ministrskem predsedniku Venizelosu in pri konzulih velesil zaščitnic zaradi zadržanja kretskih poslancev, ter je zahtevala od Venizelosa, da naj izposluje zadoščenje za žalitev grške zastave, ter zahteva, da ladje izpuste zaprte poslance. Konzuli velesil zaščitnic so poslali kretske revolucionarne vladi vlogo nazaj, ker je nosila pečat: »Grško kraljestvo«.

Odstop ruskega vojnega ministra. Petrograd, 3. maja. Listi poročajo, da je podal vojni minister Suhomilov svojo demisijo.

Vsesokolski zlet v Pragi. Petrograd, 3. maja. Iz Prage je dospel sem odposlanec za vsesokolski zlet v Pragi načelnik Steiner, da se pogaja zaradi udeležbe ruskega sokolstva za zlet v Pragi.

Protirevolucija na Kitajskem. Petrograd, 3. maja. Med Juanškajem in Tangcaojem se je vnel krvav boj, zadnji hoče vpeljati vojaško diktaturo. Mednarodne banke so ustavile izdajanje bankovcev.

Protestna stavka v Petrogradu. Petrograd, 3. maja. V Petrogradu stavkajo delavci v 25 tovarnah. Delavci, ki so včeraj stavkali, so se vrnil na delo.

Kraljevi dolgovi.

Lizbona, 3. maja. Vlada je naročila notranji upravi kraljevih palač, da vsa posestva proda, da se poravnajo dolgovi kralja Manuela.

Volilna pravica v Italiji.

Rim, 3. maja. Zbornica je začela z razpravo o načrtu volilne reforme. Predloga hoče vpeljati skoro splošno volilno pravico ter zviša število glasov od 3 milijonov skoro na 8 milijonov. Ob enem nameravajo izvršiti tudi globokosežno reformo volilnega postopanja, ki ima namen omogočiti tudi glasovanje analfabetov ob enem pa zagurati prostost tajnih volitev.

Darila.

Za »Sokolski dom« na Vrhniku nabralo se je po nabiralnikih v sledečih gostilnah: Pri »Jurcu« K 14-40, pri »Kočevanju« K 9-—, pri »Korenčanu« K 15-60, v »Mantovi« K 10-—, pri »Jgn. Oblaku« K 3-—

V isti namen darovala je tudi »Delniška pivovarna« v Laškem trg K 20-—.

Skupaj K 72-—. Vsem darovalcem najiskrenejša hvala! Na zdar!

V soboto ob 8. zvečer

volilni shod
pri »Kankertu« v Spodnji Šiški.
Narodno-napredni volilci, pridite vsi!

Majhni vzroki, veliki učinki.

Že od nekdaj narava čudno ravna s človekom. Iz človeka je napravila idealen umotvor in ga s materinsko skrbjo opremila s najodličnejšimi duševnimi darovi, vendar pa ima tudi časih posebne muhe in ga večkrat preganja s brutalno silo. Časih ga tepe s elementarnimi silami, časih pošlje nadenj najbolj zastran svoje hlapce: mikroorganizme, zbujačice najhujših bolezni, in si čer, da bi iz prahu rojenega vedno spet spomnila na njegov izvor. In če tudi se je človek tekom tisočletij navadil, varovati se proti blisku in

pomanjkanju vode, pa vendar ne ve ničesar, kadar se je treba braniti proti izpodkopavalnemu delu bacilov.

Na srečo si pa zemeljski popotnik ne da takoj vzeti poguma. Z nemurnim delom študira zanj pogosto pogubni učinek ter tajno delovanje narave, ki mu ob uri sprave sem ter tja večkrat sama izda orožje, katerega naj se poslužuje v boju in katerega se hlastno poprime, da se more z njim boriti spretno in uspešno.

Žal, da je zmaga le redkokdaj na njegovi strani. Mnogim boleznim s svojo taktiko ne more do živga in te mu pobere mnogo bratov. Da, neka-

tere bolezni nastopajo na tak način, da se po pravici lahko imenujejo bič človeštva.

Jetika, sušica! To ime ima kaj slab glas. Kako mnogim je že iztrgala po katerega njih dragih, in medtem, ko se veselimo svoje moči in zdravja, se je znabit vtihotapila že tudi v naše nič hudega sluteče telo, da ga počasi, pa zanesljivo ugonobi.

Sicer razdirajoča ta bolezen svojega bivanja v telesu ne more dolgo skrivati, in ko se je izdala, je že tudi najskrajnejši čas, pričeti z njo energično vojsko za samoohranitev, za obstanek.

Ali neenakomerni so bojevniki po številu, velikosti in vztrajnosti. Ubogi človek potrebuje torej sobojvalca, ki ga more uspešno podpirati. Dolgo se tak sobojvalec ni dal dobiti, docela ga niso iz temnega njegovega skrivališča pritegnili v službo človeštva. Imenuje se kreozot.

Ta iz bukovega lesa pridobljena snov, katere proti gnilobi delujoče lastnosti so dosti znane, je takoj po svoji porabi v zdravniški praksi dosegla množico zdravilnih uspehov. Žal pa, da je to zdravilo pokazalo tudi neprijetne lastnosti, n. pr. zopni okus in vonj ter strupenost njegova, kar je poglavito povzročalo mote-

nje želodeca. Ker pa kreozot ni enotno kemično telo ter obsega tudi neenakomerni snovi, tako je bilo najprej treba žito očistiti plev, to se pravi odločiti koristne sestavine in jih spraviti v tako obliko, ki izključuje vsako motenje telesa, ne da bi pri tem specifični učinek kakorkoli trpel. V tej smeri lahko kemična tvornica F. Hoffmann - La Roche & Co. zaznamuje popoln uspeh, ker pod imenom Sirolin »Roche« izdeluje preparat, ki obsega samo učinkovite sestavine kreozota in ob popolni nestrupenosti razvija izborni prejelne slutenje sedaj pa splošno priznano zdravilno moč pri pljučnih boleznih.

Narodna obramba.

Slovenke! Ženska podružnica nemškega Schulvereina v Ljubljani je imela koncem lanskega leta 433 članice, glej »Laibacher Zeitung« z dne 27. aprila 1912 l. Vse tri ženske podružnice Ciril Metodove družbe imajo članice i. s. mestna 130, šentjakobsko - trnovska 144, šentpeterska 135, skupaj 409 članice, glej družbeni koledar, stran 123. Slovenec v Ljubljani najmanj osemkrat več, kakor Nemec; kakor je pa iz tega razkaza videti, se Nemci za svoja agresivna društva bolj zanimajo, kakor Slovenci za svojo obrambo!

Ciril - metodarski fantje prirede pod okriljem moške Ciril - Metodove podružnice v Kranju dne 4. maja 1912 svoj »Fantovski večer« v prostorih »Narodne čitalnice« in ge. Marije Mayerjeve v korist obrambnemu skladu s sledečim sporedom: 1. Fantovski pozdrav. 2. V. N. Gogolj: »Ženitev«, burka v dveh dejanjih (priredila prvič za slovenski oder). 3. Prosta zabava s petjem in plesom. Za prosto zabavo bo oskrbljeno v obilni meri in nihče naj se ne čudi, če pride do tekmepolepe v treh oddelkih. To bo izide tudi »Fantovsko solnce«. — Toaleta navadna. Pri prireditvi sodeluje slav. godba tukajšnjega gasilnega društva. — Vstopnina 1 K za nebo, preplačila se ne odklanjajo. — Začetek ob 8. zvečer. — Najbolneje deležbe pričakujejo prireditelji.

Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Logatcu priredita v nedeljo, dne 5. maja t. l. večer ob pol 9. v prostorih hotela »Kramar« zabavni večer. Uprizori se veseliga »Popolna žena«.

Prosveta.

»Nebesa na zemlji«, tridejansko burko so uprizorili včeraj nekateri igralci slovenske drame, pod vodstvom gosp. Antona Verovška v veliki dvorani »Narodnega doma«. Burka je znana publiki, ki obiskuje dramske predstave, od našega deželne gledališča, kjer je žela v minuli sezoni došti smeha in zadovoljnosti. Tudi včerajšnja predstava je prav dobro uspela in občinstvo izvrstno zabavala, kar sta pričala vsestranski smeh in dobra volja. Gosp. Verovšek je razvezal vse mehove svoje izborne komike in gospa Danilova se mu je izkazala pri izvrstni svoji igri prav za verno družico. Jako dober je bil gosp. M. Skrbinšek, ki je mestoma zlasti ugajal s svojo diskretno igro, in vsi hvalijo je izreči gospe Juvanova, ki je umela zelo ugodno kreirati veselo soprogo Ottilijo. Gospod Peček bi bil še boljši, če bi mestoma preveč ne pretiraval in karikiral. Med dobrih drugih (gdč. Rakarjeva, gg. Molek in Goran), je nastopila menda prvič pred slovenskim občinstvom gdč. J. Juljanova. Njena zunanost na odru simpatično učinkuje in nastop je bil za začetek dovolj siguran. — Obisk ni bil ravno slab, pa bi bil lahko še boljši, če se pomisli, da so prepuščeni naši igralci zadnje čase kar samim sebi, da se vprašanje »biti ali ne biti« slovenskega gledališča vse preveč vleče in razpreda v nedodoljnost in da zato odhajajo nekatere boljše moči našega igralskega sobja na druge prostore. Čujemo, da se peča včerajšnje osebe z idejo, prirediti še nekaj takih večerov, kar bi bil smiselno. Upati je, da bo pri prihodnji prireditvi obisk še boljši in da se zveča pozornost občinstva za igranje slovenske drame.

Gospodarstvo.

— Srečka. Pri včerajšnjem žrebanju 5% državnih srečk iz leta 1860 je dobila glavni dobiček v znesku 100.000 K srečka št. 17, serija 11.503, dobiček 100.000 K št. 4 v seriji 8438, dobiček 50.000 K št. 5 v seriji 16.573, dobiček 20.000 K št. 12 v seriji 13.375 in 11.447. — Glavni dobiček srečk slovenskega rdečega križa v znesku 30.000 K št. 1 je dobila srečka št. 26, serija 3259.

— »Mestna hranilnica Ljubljana«. V včerajšnjem izkazu se je hranila tiskarska pomota. Namesto: 1607 strank je dvignilo 86.543 K 42

vin., mora stati: 1607 strank je dvignilo 826.543 K 42 vin.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Modni salon
Ivane Schiller
Sv. Petra cesta 31

priporoča
slamnike vseh vrst.
Izvršuje vsa
popravila.

Žalni klobuki
vedno v zalogi.

Poslano!

Preteklo leto napravili smo v Zg. Brnik-u pri Kranju vodovod v obsegu približno 1500 metrov. Cevi in potrebni material dobavila nam je po nizkih cenah obvezna trdnica in edini založnik svetovnih kosilnih strojev »Deering«.

Fr. Stupica v Ljubljani.

Cutimo se torej dolžni izraziti omenjeni trdnici tem potom za točno in kulantno postrežbo vse priznanje. Obenem pa priporočamo vsem onim, ki nameravajo napraviti vodovod ali nabaviti karkoli v železniško stroko spadajočega, da se obrnejo zaupno na označeno trdnico.

ZG. BRNIK pri KRANJU, dne 3. svečana 1912.

Zorman in drugi.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 2. maja 1912.
Termin.
Pšenica za maj 1912. za 50 kg 11-91
Pšenica za oktober 1912. za 50 kg 11-31
Rž za maj 1912. za 50 kg 10-75
Rž za oktober 1912. za 50 kg 9-60
Oves za oktober 1912. za 50 kg 9-23
Koruzna za maj 1912. za 50 kg 9-41
Koruzna za julij 1912. za 50 kg 9-39

Avtomobili
LAURIN & KLEMENT d. d.
v Mladi Boleslavi so najboljši!
Zastopnika: Nikodem & Wetzka, Gradec.

Borzna poročila.

Ljubljanska
»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi dunajske borze 3. maja 1912

Matežinski papirji.	Dunaj	Bilgora
4%, majevna renta	89-70	89-90
4%, srebrna renta	92-35	92-55
4%, avstr. krona renta	89-70	89-90
4%, ogr.	89-25	89-45
4%, kranjsko deželno posojilo	92-25	92-25
4%, k. o. češke drž. banke	91-75	92-75

Srečke iz l. 1860 1/2.	434—	446—
„ 1864	611—	623—
„ 1868	294-75	306-75
„ zemeljske I. izdaje	303—	315—
„ II.	268—	280—
„ ogrske hipotekne	251—	257—
„ dun. komunalne	496—	508—
„ avstr. kreditne	489—	501—
„ ljubljanske	71-15	77-15
„ avstr. rdeč. križa	58—	64—
„ ogr.	38-50	44-70
„ basilijske	31-85	35-65
„ turške	244-25	247-25

Valute.	454—	457—
Ljubljanske kreditne banke	644—	645—
Avstr. kreditnega zavoda	671—	674—
Dunajske bančne družbe	104—	105—
Južne železnice	745-25	746-25
Državne železnice	969—	970—
Alpine-Montan	375—	375-50
Češke sladkorne družbe	281-50	282-50
Zivnostenske banke		

Valute.	11-40	11-42
Cekini	117-80	118—
Marki	95-57	95-75
Franki	94-65	94-85
Lire	254-50	255-25
Rubli		

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji srčni tlak 30-76 mm

Maja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
2.	2. pop.	736-8	11-7	sr. jvzh.	oblačn.
9.	zv.	736-9	6-5	sl. szah.	jasno
3.	7. zj.	736-5	2-8	brezvetr.	

Srednja včerajšnja temperatura 8-4°, norm. 12-3° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Okrajni zastopnik.

Za Ljubljano in okolico išče »Izdelovalnica The Perolin« inteligentnega, reprezentativnega gospoda za zastopnika. Pridnim gospodom, uvedenim pri uradih, hotelih ter odličnih privatnih odjemalcih, ali ki se hočejo tam uvesti, nudi zastopstvo trajen, bogat zaslužek. Prosilce prosimo, naj se do 5. maja zgledajo pri potovalnem ravnatelju gdu. Berlinerja v Hotelu »Union« v Ljubljani.

1638

ALPINA ure

1887 jubilejni cenik zastopni! 1912

ZA BIRMO!

Najboljši in najcenejši vir za nakup birmanskih daril.

Največja izbira ur, zlatnine in srebrnine.

Srebrne moške ali damske ure po K 9.80; zlata damska ura K 23—; srebrna veritica K 3—; srebrna dvostranska veritica (zelo moderna) K 4—.

1611

Fr. Čuden

Prešernova ulica 1. - Ljubljana - Samo nasproti fran. samostanu

Lastna tovarna ur v Švici.

Precizijske ure »Alfa«, »Union«, »Seeland«.

Lepo stanovanje

s 3 sobami 1637

se odda takoj, Slovenski trg 8.

Več pri hišniku.

Izposojevanje koles.

Ana Gorec

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

podružnica 1207

Marije Terezije c. 4 (Pri novem svetu).

Trgovina s kolesi in njih deli. Izposojevanje koles. Najboljše pneumatike.

C. kr. avstrijske državne železnice. Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Št. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-09 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlin.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-44, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Kovačnica se odda v Krškem 107

V kovačnici je nekaj orodja, ki se tudi lahko prevzame, eventualno se orodje tudi proda. Več pove 1628

Franc Lopli v Kranju šte. 183.

Za Trst in Primorje se sprejme

tesarski polir in 6 tesarjev

za visoke stavbe. — Polirja plača po dogovoru, tesarje 56 do 60 vin. na uro. Ponudbe upravnistvu »Slov. Naroda«.

Narodna knjigarna v Ljubljani ima v zalogi lepo zbirko

HRVAŠKIH KNJIG

ki jih prodaja antikvarično po izredno nizkih cenah.

Šolske potreščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni v Prešernovi ulici št. 7.

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo, balkonom, z vsemi pritliklinami in z vrtom, 1621
se odda s 1. avgustom.
Polizve se pri Stanovniku v Rožni dolini šteč. 250.

Stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami, v sredini mesta, solčna lega, 1607
išče mirna stranka za avgust, eventualno tudi prej.
Ponudbe pod „Avgust“ na uprav.
ništvo »Slovenskega Naroda«.

Stanovanje

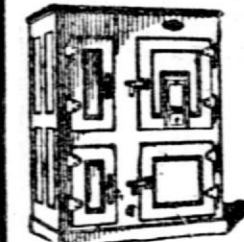
in sicer 2 največ 3 sobe z malim vrtom
išče mirna stranka brez otrok 1624
v Ljubljani ali bližnji okolici.
Prijazne ponudbe upravnistvu »Slovenskega Naroda« pod šifro: „R. R.“

Stanovanje

z 2 sobami ozir. eno sobo in kuhinjo
oddaja se takoj ali za avgustov termin
stranki brez otrok v suterenu vile na
Erjavčevi cesti 24. — Natančneje
se polizve ravnotam. 1600

Prva domača tovarna

omar za led
Simona Praprotnika
v Ljubljani, Jenkova ulica 7.

Prevzemajo se vsa v
stavbno in pohištveno
mizarstvo spadajoča
dela, katera se točno
in po najnižjih cenah
izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštne preplate.

Udobno stanovanje

z 4 sobami, kuhinjo in pritliklinami ter z
velikim vrtom 1012
se odda takoj ali za avgust.
Izve se v Rožni dolini, 1. vrsta šteč. 153.

Lepo solnčno stanovanje

v 1. nadst. s 4 sobami, kopalno sobo,
kuhinjo, veliko verando in delom vrta.
se odda takoj na Privozu šteč. 4.
Cena 872 kron z vsem skupaj. 1619

Udobno stanovanje

obstoječe iz 4 sob s pritliklinami
se takoj ali za avgustov termin odda
v visokem parterju vile na Er-
javčevi cesti št. 24. 1598
Natančneje se polizve ravnotam

Spretna šivilja

se takoj sprejme. 1592

Vpraša se: Franklanska ul. 2/III.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

ima antikvarično napredaj

vse letnike nekdanje

dunajske revije

„Zeit“

Ta revija je prinašala znamenite
politične, sociološke, kritične
in literarne studije in je pravi
vir dragocenih informacij. Zlasti
primerno delo za kako boljše
ljudsko knjižnico.

Cena izredno nizka.

Notarskega kandidata

sprejme 1599

notar Hudovernik v Ljubljani

Izurjena prodajalka

mešane trgovine želi premeniti službo.

Ponudbe pod „prodajalka“ na
uprav. „Slov. Naroda.“ 1705

Prostori za prodajalno

(2 sobi in klet) 1606

z inventarom na Bledu
v bližini kolodvora, v katerih je bila
že več let dobro vpeljana trgovina,
se dajo za 20 K mesečno v najem.
J. Peternel, „Hotel Triglav“.

Krojaški pomočnik

želi vstopiti v trajno delo
k mojstru, ki ima boljše naročeno delo
Naslov: 1599
Jožef Šustersič, Not. Gorice, Brezovica

Prijazna meblirana soba

pri mirni stranki v 1. nadst., z vporabo
kopalne sobe, 1619
se po jako nizki ceni takoj odda.
Beethovenova ulica št. 9, 1. nadstropje
stopnice na desno, vrata št. 8 — v hiši
kjer stanuje gosp. dr. Derč.

Trgovina meš. blaga

zelo dobro idoča, z velikim prometom
v najlepšem trgu Savinske doline
se prodaja.
Prodaja se tudi s hišo vred.
Ponudbe pod šifro P. R. 120 na
upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Stanovanje

obstoječe iz 5 sob, verande
električno razsvetljavo, plinov
kopeljo, kletjo in pritliklinami 1611
se odda z avgustom
v Gledališki ulici šteč. 6.
Natančneje pri hišniku istotam v pritliklini

Steklarska trgovina

M. TUŠEK, LJUBLJANA

Stari trg šteč. 28

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato
zalogo steklene in porcelanaste posode
svetilke, ogledala, vsakovrstnih šip in
okvirjev za podobe. — Prevzetje vseh
steklarskih del pri cerkvah in stavbah
Najsolidnejša in točna postrežba.

- Za birmanska darila -

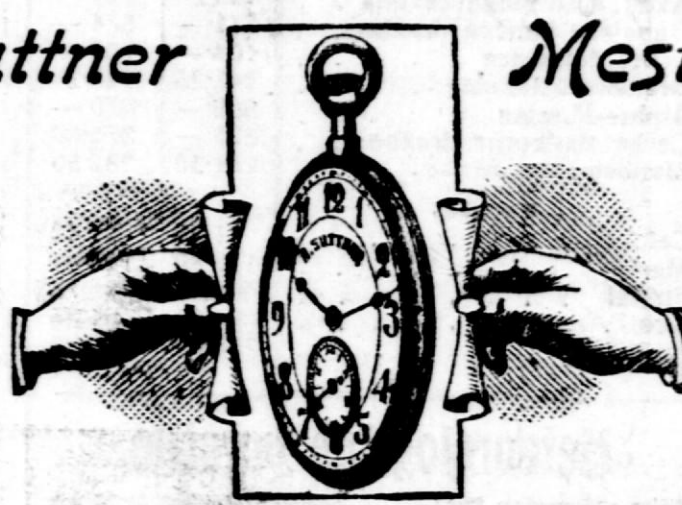
si dovoljuje

turdka H. Suttner

Mestni trg št. 25

svoje cenjene odjemalce
opozoriti

na svojo najbogatejšo za-
logo vseh vrst ur, kakor
tudi draguljev, zlatnine,
srebrnine in sploh vseh v
to stroko spadajočih pred-
metov, katere je tako ur-

stila, da bode lahko vsak
cenj. odjemalec popolnoma
postrežen po svojem okusu
in se bo usaj naročilo
režilo v popolno zadovolj-
nost. Za solidno, resno in
točno postrežbo jamčim. —
Za obilen obisk se pripo-
roča z velespoštovanjem

turdka H. Suttner :. Mestni trg šteč. 25.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.
Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji pre-
krasna zgodovinska povest »Kralj
Matjaž«, ki spada med najbolj čitane
knjige in po kateri občinstvo vedno
znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in
pretrpetljivo sliko iz narodnega življenja
in priča, kako nemška žena uničevalno
vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto
20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravljaj na
Slovenskem kmetski punt. Kmetstvo
ljudstvo je takrat strahovito trpelo in
vrt tega so duhovske in posvetne oblasti
trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega
čarovništva. Ponekod so požgali vse pre-
bivalce kake vasi, ker so bili osumljeni
čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj
v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s
pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev
med pomorskimi razbojniki, turškimi ce-
sarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60,
s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika ime-
novala to presrečno povest, so po izgledu
mestnega šolskega nadzornika sprejeli v
šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki
jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20,
s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega
dejstva.

Undina.

Spisal André Theuriot.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisat-
eljev je v tej knjigi podal dražestno
povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila
med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa
rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti,
kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zin.
Cena K 3-—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo
delo o narodnem gospodarstvu v sloven-
skem jeziku. Ta knjiga je absolutno po-
trebna za vsakega, kdor deluje na na-
rodnogospodarskem polju, zlasti za vsa-
kega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40,
s pošto 20 v več.

V tem „odlomku najdenega rokopisa“
so popisane strahote vojne in iz nje
porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

To je gniljiv roman iz ljubljanske
preteklosti, slika življenje in tedanjih
malomeščanskih in gospodskih krogov,
tragedija dekleta, ki je varovala v stu-
dentovskih ulicah, a je pogledala v
aristokratske kroge Gospodskih ulic
in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena — 90 v, vez. K 1-60, s pošto
20 v več.

Ta mična ljubzenska povest se je ob-
činstvu prav posebno prikupila. Dejanje
se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške
vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V
povesti je popisano, kako izvrši straho-
peten človek občudovanja vredna junaštva,
samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko.
Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni
okolici v časih Napoleonove Ilirije, v
krogih francoskih in domačih aristo-
kratov, med katere je stopilo slovensko
deklet, ki v svetosti svoje ljubezni do-
prinese plemenite žrtve, dokler se na-
posled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80,
s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca na-
smejati, naj čita to knjigo, ki je polna
drastične komike in prešernega hu-
morja.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana